

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"L'Església no és pas un poble que confessa l'existència de Déu, sinó un poble que confessa que Déu és amb ell. És un poble que Déu visita. És aquesta part de la Humanitat que acull el seu Senyor que ve a ella, i que procura de viure amb el seu Déu."

Robert Coffy

Any VII N.º 329

Setmana del 12 al 18 de gener del 1986

50 Ptes.

Afinant

La joventut amb Taizé: una primavera al cor de l'hivern

Per a les diòcesis catalanes, i particularment per a la de Barcelona, l'any 1986 ha començat sota un signe d'esperança. La Catalunya cristiana s'ha sentit rejuvenida. La presència pels carrers, per les parròquies, al Born i a Santa Maria del Mar d'una joventut alegre i creient, entusiasmada pels ideals evangèlics de pau i de reconciliació, capaç de pouar en el silenci l'aigua viva de l'adoració, de la lloança i de la intercessió, empesos per l'amor de Déu a l'amor de tot home, han aportat al nostre món —i no exclusivament al religiós— una aleanada d'aire fresc que bona falta ens feia.

Una vegada més s'ha demostrat ser certa la dita de sant Joan Bosco: "els joves són com el molí. Hi aboques mal blat, en surt farina dolenta. Hi aboques bon blat, en surt bona farina. No hi aboques res, s'esmusen les moles".

El mèrit d'aquesta primavera al cor de l'hivern és dels monjos de Taizé i concretament del seu fundador i prior el germà Roger Schutz. Ells mostren amb fets que quan hi ha un gruix prou dens de fe i d'espiritualitat cristianes, molts **problemes** —sense menystenir-los ni escamotejar-los— es col·loquen en el lloc just que els correspon... i les moles àvids del jovent adollen farina flairosa.

JOAN E. JARQUE I JUTGLAR

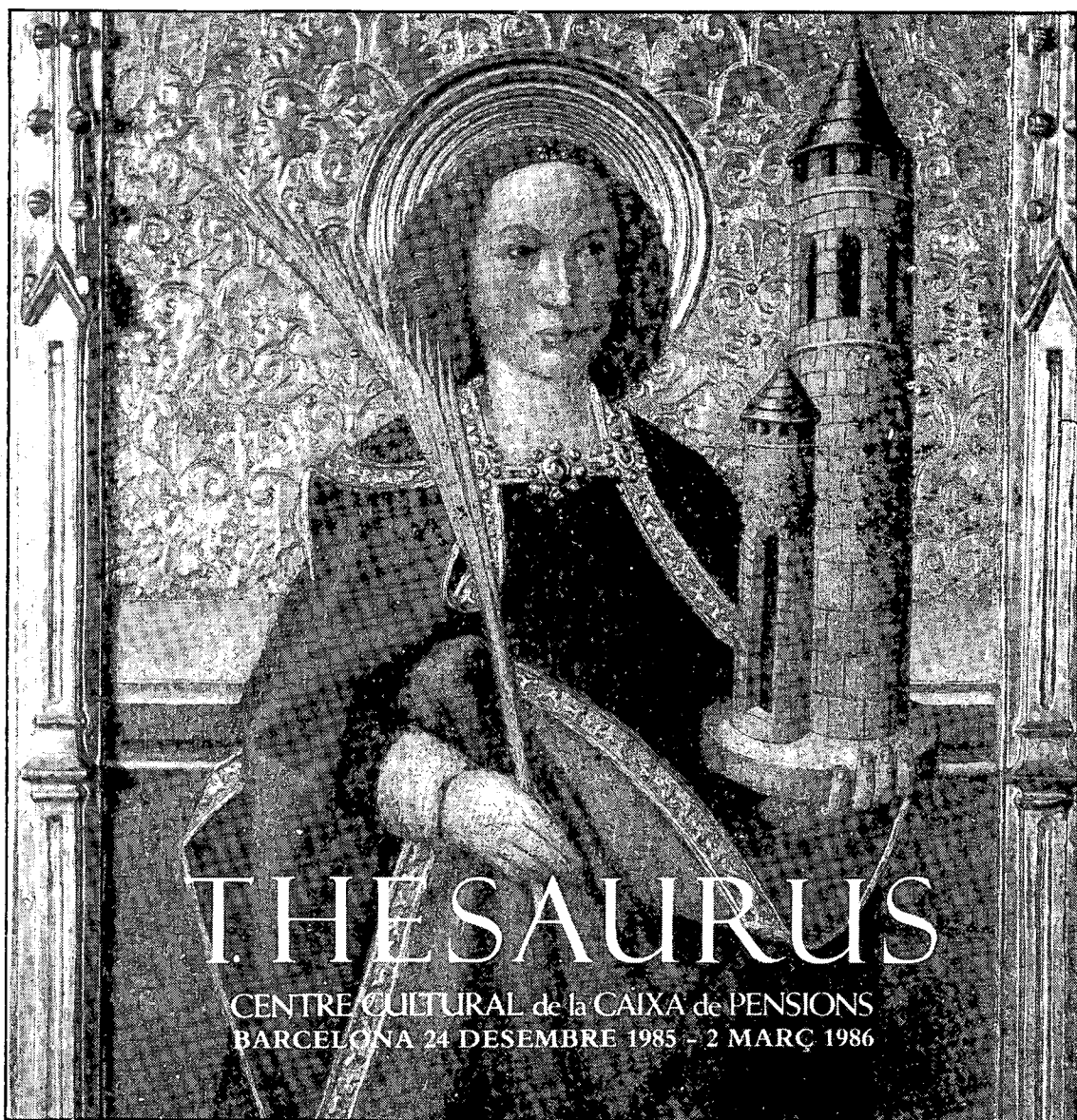
Nou segles d'art religiós en una magna exposició

Per iniciativa del Secretariat Interdiocesà de Custòdia i Promoció de l'Art de Catalunya i amb l'entusiasta col·laboració tècnica i econòmica de la Fundació de la Caixa de Pensions, ha estat organitzada l'exposició "THESAURUS", que està oberta fins el 2 de març proper, en el Centre Cultural de la Caixa de Pensions al Passeig de Sant Joan, 108, de Barcelona, i de la qual "Catalunya Cristiana" en farà un ampli comentari en el proper número.

L'exposició abraça cronològicament nou segles i permet la possibilitat de veure reunides prop de 170 peces, entre les quals figuren algunes de les obres més reeixides d'aquestes nou centúries.

Com diu el cardenal Jubany "l'Església no oblida que aquestes obres foren creades per al culte i constitueixen una valuosa aportació a la pedagogia de la fe. Són veritables testimonis de religiositat que cal conservar amb aquell afecte que mereixen la custòdia i la tramesa a les generacions futures d'un patrimoni cultural d'una importàcia innegable".

En l'estudi i selecció han intervingut més de 60 especialistes.

CENTRE CULTURAL de la CAIXA de PENSIONS
BARCELONA 24 DESEMBRE 1985 - 2 MARÇ 1986

SUMARI

Pàg. 8

Sant Pere Nolasc,
ciutadà de Barcelona
i home de la Llibertat.

Pàg. 9

Monsenyor Martí presidí
a Suïssa l'Assemblea
de Migracions.

Pàg. CENTRALS

Jordi Bonet: "La
jerarquia té en compte
la nostra opinió"
Expulsen metges
estrangers d'Etiòpia.

Cloenda de la trobada de Taizé

Els joves, esperança de futur

Més de vint mil joves d'arreu del món han participat en la "vuitena trobada europea" que ha organitzat a Barcelona la Comunitat de Taizé. Un cop més, s'ha demostrat que els joves mostren una sensibilitat important pels valors espirituals i són una esperança per a un futur millor.

Ha participat en aquesta trobada el germà Roger, prior de la Comunitat de Taizé, que va explicar, durant la seva esta-

da a Barcelona, el projecte d'un Consell Intercontinental per a Compartir. Aquest Consell, que començarà a funcionar el mes d'octubre del 1987, pretén estimular els homes de tots els continents a compartir béns materials i culturals. S'ha previst, en una primera fase, crear un secretariat a cada continent, abans de la constitució del Consell. Es tracta, evidentment d'un projecte ambiciós, però que pot ser una realitat.

Col·lecció EL NINOT EL NINOT

Quaderns pensats per a nens
de 3 a 5 anys.
Material d'entreteniment i
de creació adequat tant a la
classe com per a les
vacances o senzillament com
a divertiment.
Amb gomets incorporats

Títols publicats:
El porquet, El tigre
El mussol, El gat
La guineu, El pingüi

EDITORIAL CASALS

ESPECIALITZADA EN LLIBRES DIDÀCTICS
MATERNAL - PRE-ESCOLAR - EGB - BUP
Casp, 79 - 08013 Barcelona - Tels. 245 72 03 / 04

Editorial

El poble de la comunió

El P. Henri de Lubac, avui cardenal, remarca molt encertadament, en el seu llibre *Meditació sobre l'Església*, que hi ha veritats cristianes que, en certes èpoques, són viscudes plenament, tranquil·lament, pels fidels i que, precisament per això no necessiten ser explicades; mentre que en altres èpoques cal explicar-les i aprofundir-les, ja que, per la raó que sigui, estan en crisi, són discutides o són mal compreses. Una d'aquestes veritats que avui cal explicar i aprofundir és sens dubte la de l'Església, les seves característiques, la seva constitució orgànica, els seus modes d'actuar en cada home i en la humanitat, en una paraula, la seva naturalesa.

El fet que el Concili Vaticà II dediqués un dels seus decrets més importants ("Lumen gentium") a l'Església, com contestant a aquella pregunta, clau de volta de totes les deliberacions conciliars, "Església què dius de tu mateixa?", ja indica com aquest tema fou considerat bàsic i central. El recent Sínode ha confirmat la urgència d'una concepció més rica i més ajustada de la realitat de l'Església entre els cristians d'avui. En efecte, de la lectura del raport final del Sínode, en sobresurt la voluntat dels pares sinodals d'aprofundir i de precisar millor el caràcter únic que, enmig de les societats diverses d'aquest món, distingeix l'aplec d'aquells que confessem Jesucrist com a Déu i Salvador dels homes.

Hi ha un mot que es repeteix sovint i que ve a resumir el pensament central del Sínode sobre l'Església: **comunió**. Un dels paràgrafs de l'esmentat raport porta precisament aquest títol "L'Església com a comunió". Hi podem llegir l'afirmació següent: Entendre i explicar l'Església com una comunió "és el concepte central i fonamental en els documents del Concili."

És evident que els bisbes volgueren matisar i precisar l'expressió Poble de Déu. Aquesta ha esdevingut corrent, en aquests últims temps, i —mal entesa— hi ha el risc de portar a assimilar l'Església amb les nacions o amb les societats internacionals. L'anàlisi del Sínode, a partir de les intervencions dels bisbes ha mostrat, en efecte, que el perill no era pas imaginari i que aquesta definició podia fer ombra al caràcter "misteriós" de l'Església, és a dir al seu origen i a la seva missió divines, que transcendeixen la realitat humana.

El terme **comunió** té l'avantatge d'expressar que l'Església és, al mateix temps, "un signe i un instrument de comunió amb Déu, i de comunió i de reconciliació dels homes entre ells". L'origen diví d'aquesta comunió que és l'Església no permet poder reduir-la a una organització governada per un poder jerarquitzat; en canvi, fa trobar en Déu mateix la font de la prodigiosa diversitat de nacions i de cultures que configuren la humanitat i que l'Església ha d'assumir respectant-les. Fa veure també el caràcter **sagramental** de la col·legialitat dels bisbes units amb el Papa i, citant les mateixes paraules del Sínode, mostra que ja que "l'Església és comunió, ha de ser també participació i corresponsabilitat en tots els seus graus".

Avui, doncs, l'Església ens invita a tots a millor conèixer-la per a creure-hi més fermament i així ser-ne membres actius i responsables.

Importància del treball dels laics a l'Església

Aquest tema té, en aquests moments, uns plantejaments molt diferents, segons el concepte d'Església des del qual hom en parli. Jo no sóc cap especialista en la matèria. Per això en parlaré com a simple fidel que vol ser obedient al Magisteri de l'Església.

Jo parteixo del concepte d'Església com a Cos místic del Crist, com a institució divino-humana fundada per Jesucrist sobre els Apòstols presidits per Pere, en la qual tots els homes som cridats a participar de la vida de Déu en Crist per l'Esperit.

En tant que membres del Cos místic del Crist, tots som iguals, tots tenim la mateixa dignitat, tots tenim la mateixa missió evangelitzadora, concretada en la condició reial, sacerdotal i profètica de l'Església, Poble de Déu.

Però el Poble de Déu no s'ha constituït a si mateix, sinó que ha estat Déu qui l'ha constituït a partir de la seva decisió misericordiosa i gratuïta. I l'ha constituït sobre la roca de Pere i sobre els Apòstols units a Pere. L'ha dotat d'un cos de doctrina, que la mateixa Església va aprofundint contínuament i d'uns sagraments, a través dels quals rebem la gràcia de Déu, necessària per al compliment de la missió de l'Església.

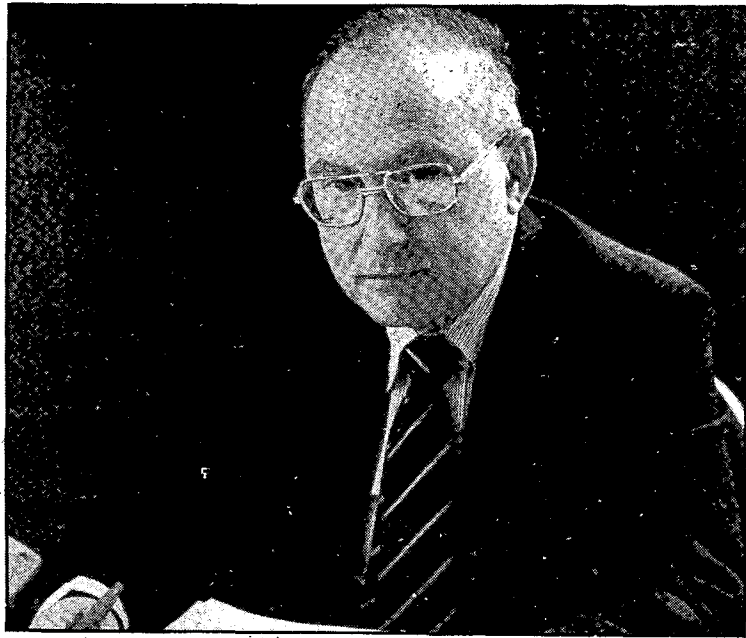
L'Església, doncs, no és una democràcia constituïda per la voluntat dels seus membres, sinó que és un do de Déu, que l'home pot acollir o rebutjar. El que l'home no pot fer és "canviar" aquest do de Déu sense degradar-lo. I seria un "canvi" posar altres fonaments que no siguin el Papa i els Bisbes, el Credo i els Sagraments.

A partir d'aquí podem dir que l'Església és la vocació de tots els homes que Déu fa present a la terra i culmina en el cel. Si en l'ordre natural els homes som cridats a formar, per la nostra condició solidària, la família humana; en l'ordre sobrenatural som cridats a formar la família de Déu per la sobrenaturalització de la solidaritat en la comunió dels sants, riquesa principal de l'Església.

En la unitat de vocació de l'Església hi ha pluralitat de crides i principalment la crida al ministeri sacerdotal i a la vida religiosa per una part, i la crida a l'apostolat enmig del món. Aquesta segona crida és la pròpia dels laics.

La nostra missió de laics que pertanyem al Poble de Déu que és l'Església és, doncs, fer arribar al món la salvació de Jesucrist. Aquesta salvació de Jesucrist, per voluntat seva, no pot prescindir de la Jerarquia, del Credo i dels Sagraments; però aquesta salvació no té límits en relació al món que Déu ha volgut salvar en el seu Fill Unigènit fet home, al Qual tots els homes som cridats a incorporar-nos per obra de l'Esperit Sant.

La importància del treball dels laics a l'Església és òbvia. Tal com ens va recordar Joan Pau II a la

"Laborem exercens" és missió de l'home —home i dona— "créixer com a persona tot dominant la terra". I, com ens va dir el mateix Papa a la "Redemptor hominis", "Jesucrist no ha vingut a limitar les aspiracions humanes, sinó a ennobrir infinitament la seva imatge cridant-la a esdevenir fill seu en el seu Fill Unigènit."

En un moment històric com el nostre, en el qual l'home toca cada dia la seva grandesa i la seva misèria, els laics catòlics hi hem de fer present Déu "ric en misericòrdia". Hem de dir al món sempre i a tot arreu que, perquè Déu és amor, se'ns ha manifestat en la misericòrdia, per la qual ha lliurat el seu Fill, "Redemptor hominis", a l'home "laborem exercens".

És tot un món el que hem de salvar per la força de Déu, Pare, Fill i Esperit Sant. No pas per la nostra força. Això ens obliga a conèixer Déu, tal com Ell se'ns ha revelat, i a estimar-lo tal com Ell ens ha estimat.

I també ens obliga a conèixer el món tal com és i a estimar-lo tal com Déu vol que sigui, és a dir: com una llar per a l'home cridat a esdevenir fill de Déu. No ens podem limitar a acceptar la realitat de l'home i del món. Hem d'estimar i cercar llur Veritat.

I la veritat del món no és altra que l'home: el món és per a l'home, no l'home per al món; és l'home que ha de senyorejar la terra no la terra a l'home; hem d'humanitzar el món i no ens hem de deixar mundanitzar. Perquè som en el món, però no som del món, tal com va restar ja clar en el Gènesi, quan Adam va anar "posant nom" a totes les coses.

Fins aquí hi ha molts humanismes que hi arriben. Però l'humanisme cristià, el fonamentat en Crist i segons el qual els laics cristians hem de treballar, no es pot limitar a la veritat del món, sinó que ha de cercar la veritat de l'home. La veritat del món sense la veritat de l'home esdevé mentida.

I la veritat de l'home creat és Déu, del qual n'és imatge. I la veritat de l'home salvat és Jesucrist, Déu i home, en el Qual Déu Pare ens ofereix, per l'Esperit, l'assoliment gratuït del que orgullosament els nostres primers pares van pretendre al Paradís: ser com Déu.

Els laics, com a membres de l'Església que som, som —malgrat les nostres misèries (l'Església és divina i humana)— Jesucrist present en el món. Malgrat les nostres infidelitats som La Paraula de Déu que parla al món (per això podem ser motiu d'escàndol i fins i tot font d'ateisme, com diu el Concili Vaticà II, si no som fidels).

Això significa que hem de cercar amb el cap i amb el cor, il·luminats per la fe i amorosits per la caritat, què hi té a dir la Paraula de Déu al món actual en totes les seves innombrables possibilitats de concreció: al món del sexe, de la família, de la ciència, de la tècnica, de l'oci, de la política, de l'economia, de la premsa, del cinema, de la televisió, de la ràdio, de la convivència, de la història, del turisme, dels serveis...

La nostra missió no té límits. El nostre llenguatge ha de ser el de la transparència. La paraula humana que vehiculi la Paraula de Déu ha de ser la nostra vida. Hem d'anar pel món com a enamorats de Déu, com a gent que estima de debò l'Església que Déu ens ha donat, com a llum del món malgrat les nostres foscores. Hem de ser una veueta que faci ressonar la veu de Déu que ens crida a la santedat.

I quan sentim por, o ens trobem sols, o tastem la sequedat d'esperit, refugiem-nos en Maria; mare de Déu i mare nostra. Ella ens ajudarà —com a esposa de l'Esperit Sant que és— a descobrir la tendresa de Déu, per la qual Déu i l'home poden dir mare a una dona.

Pau López Castellote

Catalunya
Cristiana

Difusió
controlada
per O.J.D.

Edita: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.
Redacció i Administració: C/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona
Tels. 215./ 27 39 - 28 05 - 27 84
Publicitat: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.
Impressió: Publicacions Periòdiques i d'Arts Gràfiques, S.A.L.
Dipòsit Legal: B. 14.387/79

Subscripcions anuals:

Catalunya: 2.500 pessetes; resta de l'Estat espanyol,
Andorra, Gibraltar i Portugal: 3.000 pessetas.
Europa: 6.000 pessetes.
Amèrica: 7.750 pessetes.
Àfrica, Àsia i Filipines: 8.500 pessetes.
Oceania: 11.000 pessetes.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

"Per ací seguim rebent C.C. amb força puntualitat. Ens omple de joia tenir notícies fresques de casa. Gràcies per tot el vostre treball en aquest apostolat."

Loum-Ville. Camerú

"Endavant en la vostra tasca! Gràcies per la normalitat i puntualitat amb que envieu C.C."

Llama (Via Chiclayo). Perú

"Estem lluitant amb els pobres i pels pobres, contra la desnutrició infantil i contra tota classe de misèries. Rebem C.C. Moltes gràcies!"

Santa Rosa. La Pampa. Argentina.

"Ja fa temps rebo C.C. Vull dir-vos "GRÀCIES" de tot cor. M'ajuda molt."

AIGUA - Uruguai

400 MISSIONERS REBEN EL NOSTRE SETMANARI "CATALUNYA CRISTIANA",

gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

A causa de diverses circumstàncies, al llarg d'aquests sis anys, alguns s'han quedat sense padrí o padrina.

Cada setmana en publicarem una relació, esperant que altres persones faran el possible per a no deixar "òrfes" de CATALUNYA CRISTIANA, a aquests germans i germanes nostres.

MISSIONERS SENSE PADRÍ

ISIDRE SANS I BALCELLS
MISSIONERS COMBONIANS
CASILLA 49
CERRO DE PASCO
PERU

7.750 Ptes.

JAUME MORAGUES
B.P. 118
GITEGA
BURUNDI

8.500 Ptes.

CATALINA MAS
15 HOSUR ROAD
BANGALORE 25
INDIA

8.500 Ptes.

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms

Domicili Tel.

Població D.P. Província

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner

(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:

☐ taló que adjunto

☐ gir postal

☐ domiciliació segons l'adjunta autorització

Domiciliació:

Banc/Caixa

Sucursal n.º

N.º compte corrent

Població Província

Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

Població Data

Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on.
08007 Barcelona - Tel. 215 27 39

Més sobre una emissora cristiana i catalana

He llegit amb interès les cartes expressant el desig cada vegada més extès sobre la creació d'una emissora cristiana, catalana i potent.

Al temps que m'adhereixo a la proposta voldria justificar-la dient que la seva necessitat ve donada per una raó molt senzilla i que no necessita gaires argumentacions, i és la necessitat d'arribar a l'home d'avui amb els mitjans d'avui. Si féssim una enquesta —una altra tècnica d'avui— demanant quines són les vies de comunicació de l'Església amb la vida quotidiana i personal, els resultats serien descoratjadors.

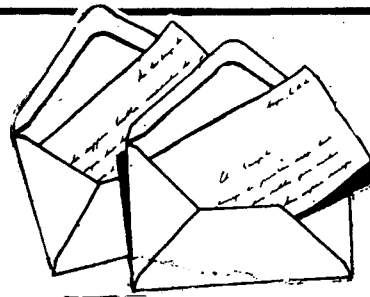
Ha passat ja el temps en què sant Vicenç Ferrer recorria Europa amb els seus "sermons". Avui, les xifres fan esgarriar. Qualsevol emissora té més audiència en una hora que no pas el Sant en tota la seva vida.

La importància als Estats Units de les ràdios de contingut —moltes d'elles exclusivament— religiós és una dada a valorar. No obstant, la meua visió és la d'una emissora amb contingut cristià, però amb espai per tot allò que pugui desenvolupar les inquietuds de l'home, tant el camp del pensament, com de la història, la natura, etc.

Potser això no és una inquietud massa compartida, però em sembla que tothom estarà d'acord que té més valor i agrairé més escoltar per la ràdio una plana d'un viatge d'en Pla que no pas les brillants idees dels polítics. Buscar en un aparell de ràdio, aquí i ara, quelcom més d'això és com remenar entre les escombraries.

Quedo a disposició de qui pugui tirar endavant el projecte —encara que sigui de peatge, ja en tenim experiència els catalans— per col·laborar en l'èxit i desenvolupament d'aquest, dintre de les meves possibilitats.

JOAN SERRALLONGA

Una oració de fa dos segles

En l'"Impromptu" del n.º 323 de C.C. titulat "Una oració", l'autor es pregunta si aquesta oració seria del Dr. Carreras. No ho és. Segurament que ho són la traducció i el títol. En la quarta edició de la "Guia del Cristià" del benemèrit "Foment de Pietat Catalana", cap al final, en un grup d'oracions escollides, la tercera, figura amb el nom d'"Oració del Papa Climent XI".

I en el "Diari de l'ànima" del Papa Joan XXIII, en la pàgina 383 es llegeix "He enriquit amb indulgència plenària (11-3-60) l'Oratio Universalis anomenada també del papa Climent XI: 'Credo domine, sed credam firmitus...'. El record d'aquest Papa, Giovanni Francesco Albani (1700-1721), m'és particularment amable, fins per la seva pietat i devoció a sant Josep, en la festa del qual (19-3-1721) va morir. La seva pregària, prendré el costum de recitar-la més sovint. Pastor la defineix com un monument més perenne que el bronze i el marbre".

Una oració que es manté des de fa dos segles i mig, jo no diria que ha estat desaproveitada. Concretant-nos a Catalunya, penseu en la difusió que en el seu dia aconseguiren el "Guia del Cristià" i l'"Eucologi"?

La proposició d'això: Vaig assistir l'any passat a Montserrat a l'homenatge a aquests grans homes d'Església a Catalunya que foren el Dr. Carreras, el Dr. Cardó i el Dr. Manyà.

Molt erudit el pare Batllori en la seva dissertació, però, com que és tan savi, es va moure en esferes

molt altes. El Dr. Carreras que ens va descriure el coneixen ben pocs. El poble català i cristià l'ha conegut més que res pel seu apostolat litúrgic a través del seu "Eucologi" i la seva "Setmana Santa".

Senzillament meravellós. Per això considero de tota justícia que el seu nom figuri a Montserrat al costat dels més eminents litúrgistes.

MARIA PORQUERAS

Fi d'un any vell i començament d'un de nou

Estem davant de l'últim full del calendari, on se'ns va suggerir unes reflexions de la caducitat de les coses fugisseres, es a dir tot quan van passant un mes rera mes.

Tal volta seria un temps adequat per fer un xic de balanç, i veure com hem aprofitat aquest any 85 que se'ns escapa.

Ens hi pot ajudar també aquest temps d'Advent, ja que és: pau tranquil·la, esperança confiada, amor actiu i exultant.

Es tot això que hauria d'amarar les obres del creient per combatre el pessimisme o passotisme en el qual podria caure davant de la brevetat de tot el d'aquí baix.

És la Fe ferma i operant que ens dona la plena seguretat i certesa, que després de l'últim full del calendari de la nostra vida, ens trobarem amb la Llum esclatant de la Resurrecció, per a una vida eternament feliç.

Per arribar a aquesta certesa que suara parlava, cal ser assenyat i viure amb netedat de cor, emprènent nova vida, o al menys millorar-la cada dia.

Llegiu si us plau: Saviesa, 7,22-8,1 que ara no trasmeto, per raó de l'espai.

Crec que és això el que el Senyor espera de nosaltres en iniciar-se un nou any litúrgic i aviat el civil, això sí, amb optimisme i amor renovat.

M.ª DEL CARME MASSANA
I MOLA

AVISOS I COMUNICATS

Institut de Teologia de Barcelona. Comunica que el dia 10 de febrer s'iniciaran les classes del segon quadrimestre. Assementa també a les persones interessades en l'estudi de la Teologia la possibilitat que tenen ara d'ingressar en aquesta Institució que imparteix l'ensenyament en horari vespertí. Informació: de dilluns a dijous, de les 18'30 a les 21'30. Domicili: c/ Diputació, 231. Tel. 254.19.63.

Encontre Matrimonial. Desitjosos d'aportar a totes les parelles una tècnica de diàleg que ajudi a profunditzar en la nostra relació i en el nostre Sagrament, l'ENCONTRE MATRIMONIAL, té preparat el programa per aquest primer trimestre. DATES: Gener, 17-18-19. Febrer: 21-22-23. Març: 21-22-23. Recordem que l'ENCONTRE comença el divendres, a les 9 del vespre, i acaba el diumenge a les 6 de la tarda. L'aportació econòmica és voluntària i completament anònima. Per a informació i inscripcions: Josep i Pilar Cardona, tel. 245.29.48. Barcelona.

II Fòrum "HOME I EVANGELI". Tindrà lloc els dies 1 i 2 de febrer, com a encontre de cristians que comparteixen en una mateixa mirada oberta sobre l'Església i el món. El lema d'enguany és: "Oberts al futur, constants en l'esperança". Hi haurà tres ponències: "Un estil d'home capaç de ser, en el moment actual, testimoni d'esperança" (Ramon M.ª Nogués); "Una Església que comuniqui esperança als homes" (P. Lluís Font); "On es construeix ara l'esperança de cara al futur" (Xavier Alegrè).

Hi haurà també tallers, debats, pregàries i Eucaristia final. Per a informació i inscripcions: dilluns, dimecres i divendres, de 6 a 9 de la tarda, al c/ Enric Granados, 2. Tels. 254.96.55 i 253.28.00 - 08007. Barcelona. Per a més informació podeu trucar a la Mercè Sala, els matins, al 302.22.35.

Unió Espiritual de Mares. 2on. trimestre. Reunió, dia 15 de gener. "Sentit de la sexualitat avui", a càrrec de Núria Pomés. Lloc: c/ Rosselló, 223. Horari: 2/4 de 5, Missa. 2/4 de 6, Conferència.

Recés per a religioses. Casa d'Espiritualitat de "Maria Reparadora", c/ Emancipació, 33. Tel. 212.69.00. Diumenge, dia 19 de gener. Dirigeix el P. Mateu Garau, s.j. Començarà a les 10'30 del matí. Les que desitgin quedar-se a dinar, deuen avisar amb uns dies d'anticipació.

IX Trobada de Catequesi d'Adults. Se celebrarà els dies 15 i 16 de febrer, a la Casa d'Espiritualitat dels Germans de la Doctrina Cristiana de St. Martí de Sesgueioles. Començarà a les 10 del matí del dissabte, dia 15 de febrer, i acabarà a les 6 de la tarda del diumenge, dia 16. El tema a tractar serà "Adults en la fe", sota la direcció del P. Evangelista Vilanova, monjo de Montserrat i professor de la Facultat de Teologia de Catalunya. Per informació i inscripcions: P. Josep Gendrau, c/ Remei, 50, VIC (Barcelona), tel. (93) 885.33.16; Mn. Joaquim Brustenga, Parròquia de la Salut, c/ Passeig de la Salut, 28-34, BADALONA

(Barcelona), tel. (93) 387.33.99; Casa d'Espiritualitat, SANT MARTÍ DE SESGUEIOLES, tel. (93) 869.80.87.

Trobada Vocacional per a joves. Reflexió, pregària i convivència entorn al tema: "Vocació en la Bíblia: el com i el per a què. Lloc: Torrebónica (Terrassa). Dies: 25 (tarda) i 26 de gener. Organitza: Centre Acollida Vocacional - Carmelites Missioneres. Per a més informació: tel. 387.61.87 i 248.30.95.

Moviment Dones d'A.C. Dimecres, dia 22, c/ Llúria, 7, 1er, a les 17'15, Conferència a càrrec de Mn. Carles Soler Perdigó, pvre., "EL SÍNODE EXTRAORDINARI 1985 - LA NOSTRA RESPOSTA". Obert a tothom.

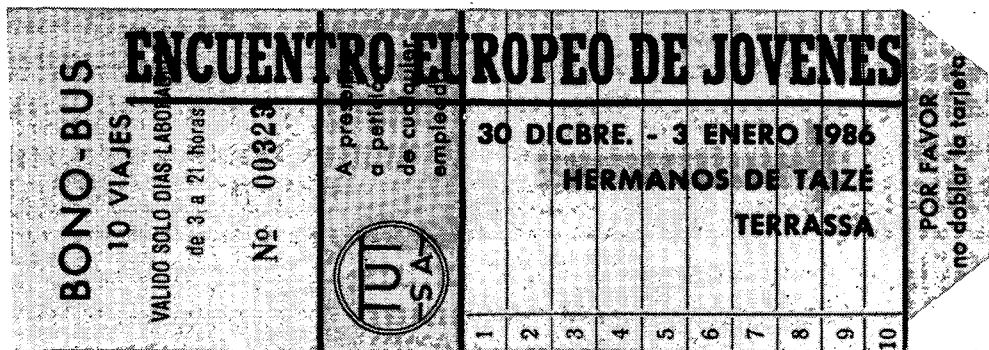
SOLSONA

Nova Tanda d'Exercicis per al Poble de Déu. Se celebrarà a la "Cova de Sant Ignasi", de Manresa. El Sr. Bisbe de Solsona, Mons. Miquel Moncada, dirigirà, personalment, una nova tanda d'Exercicis per al Poble de Déu, del dia 14 de març, al vespre, fins a la tarda del dia 18 de març. És oberta a tothom: joves, adults, tercera edat, matrimonis, sacerdots, religiosos/es... Per a tota una experiència de Déu, sempre jove, i un retorn a les fonts del cristianisme. Cal portar la Bíblia (Antic i Nou Testament). Les despeses de pensió són cobertes de manera anònima i voluntària. Inscripcions: Casa d'Espiritualitat, tel. (93) 872.04.22.

Catalunya

Trobada de Taizé

Autobús gratuït a Terrassa pels assistents
a la trobada

La ciutat de Terrassa, com altres dels voltants de Barcelona que també han acollit els més de 20.000 joves europeus que durant cinc dies s'han reunit a pregar a Santa Maria del Mar de Barcelona i al Born, ha tingut una gentilesa. Concretament "Transports Urbans de Terrassa S.A. ha facilitat gratuïtament un abonament-bus als participants a la Trobada europea de joves". Aquest passatge amb deu bitllets ha estat ofert als joves allotjats a Terrassa i se n'han donat 250.

Aquesta iniciativa egarenca, com fàcilment podeu imaginar, ha estat acollida molt favorablement, forma part de les moltes que els catalans han enginyat per fer-los agradable l'estada.

Els consumidors
de Barcelona
contra
l'ampliació
de la zona blava

El secretari general de l'Associació de Consumidors de Barcelona denuncia un nou abús de l'Ajuntament de Barcelona en ampliar gairebé a totes les zones d'aparcament lliure en zones blaves de pagament. "En un intent d'expressar més el contribuent", Dardet Más denuncia a més el fet que no se sàpiga on van a parar els diners recaptats per aquest concepte dient que "el pobre usuari paga i no veu el resultat dels seus diners".

El Zoo de
Barcelona rebé un
milió de visitants

L'any 1985 el nombre de visitants del zoològic de Barcelona arribà al milió de persones. És el mateix nombre de visitants que té el zoo de Londres, amb una població deu vegades més gran que Barcelona. Si l'any 86 es manté la mateixa xifra, les entrades proporcionaran tres-cents milions de pessetes a l'empresa municipal que l'explota. És la meitat del que costa mantenir els cinc mil animals que hi ha exposats, sense comptar-hi uns quatre mil peixos de l'aquari.

van assegurar a l'agència Efe que la pintura, d'indole religiosa, pot ser atribuïda a la firma de Francisco de Goya.

Trobat a la capella de Sant Gregori de la localitat esmentada, la tela té un gran colorit i representa un Pare Etern —vestit amb una túnica de color blau fort i una capa vermella—, el qual va acompanyat per alguns àngels, situats sobre un fons en el qual domina el color groc.

Els especialistes daten l'obra al voltant del 1770, poc temps després de la tornada del pintor de la seva estada a Itàlia, en l'època en què es va centrar fonamentalment en les pintures d'inspiració religiosa.

Tres hores
seguides de TV
causen efectes
nocius

La Creu Roja espanyola va denunciar els efectes nocius de la contemplació diària i prolongada de la televisió en nens menors de vuit anys. La denúncia de la Creu Roja es basa en un informe del seu centre d'estudis i difusió dels drets de l'home i de la Societat Europea de Biosociologia. Segons

l'estudi, es produeixen clars deterioraments, alteracions o perills psicofísics que poden presentar-se en nens d'entre tres i vuit anys com a resultat directe d'una observació passiva, reiterada i mantinguda de la televisió durant més de tres hores.

Món

A Polònia
s'estén
l'objecció al
servei militar

Vuit militars del moviment polonès per la pau i la llibertat han estat condemnats aquesta setmana pels tribunals per haver retornat llurs cartilles militars a les autoritats, mentre que diversos simpatitzants del moviment estan en situació de procés judicial. Els inculpats, que van presentar-se davant els tribunals normals de policia en qualitat de previnguts lliures, van declarar a llurs jutges que no pagarien la quantitat econòmica exigida, que hauran de substituir amb una temporada a la presó.

Ara mateix

Cap d'Any de
pregària... al Born

J. CARRERA PLANAS

Era com si, finalment, els temples profanats, des d'antic, per mercadeig, volguessin rescabalar-se —no goso dir venjar-se— de tanta injúria. L'ample superfície del Born —un Born net de parades i de transaccions— s'oferia a milers i milers de joves i noies que en feien casa d'oració. Amb llantions que jugaven amb la penombra, amb icones i tot, alguns... tots asseguts a terra i, més de quatre, agenollats. Si hi arribàveu amb qualsevol mena de preocupació —i, qui no en porta dins una o altra?— sentíeu ben aviat que una cançó manyaga, persistent com pluja fina, us amaraava el cor: "nada te turbe, nada te espante... sólo Dios basta..." I us meravellàveu de veure com, al marge dels munts de lletra impresa sobre l'oració, i del laberint de les cada dia més envitricollades exègesis, arribàveu, tot d'una, al cor de la pregària, pel fil d'Ariadna d'una gentada de joves de vestits virolats, de cabells esbullats, de detalls tan insòlits, als temples, com l'arracada que observo al l'orella del xicot que prega al meu davant.

Taizé ha estat i és una bella dreuera. I és aquesta, penso, la seva gran descoberta: que era possible d'arribar a Déu fent dreuera, i que els inacabables revolts de carretera que proposaven, per a aquesta ascensió, les pastorals juvenils més racionalitzades, podien esdevenir una manera de passar la vida fent marrada i de no arribar mai... De Taizé també podríem dir, com va fer Jesús de la Magdalena, que s'ha triat la part millor.

Sobre el Born, encara, planava el record de Madràs, és a dir, del món de la indigència més crua. Madràs volia dir que la pregària no pot ser evasió per als adoradors del Déu que viu en els pobres. Així, oració i compromís es feien una mateixa cosa com volia Jesús. Perquè s'erraria qui no sàbés veure en Taizé un fet estrictament actual: un cop de timó agosarat cap a la transcendència, donat des de l'assimilació natural del llarg procés d'encarnació viscut pels cristians de cent anys ençà. Gràcies a aquest llarg procés —inclosos les marrades abans al·ludides— ningú no s'atreveria avui a dir que el Born dels joves de Taizé sigui cap opi per a ningú.

Per això convé valorar com cal un altre encert de Taizé: no aspira a ser un moviment alternatiu, sinó a revifar-los tots amb l'oreig de la pregària. Per dir-ho amb imatges evangèliques, no es tracta ara de fer-nos una cabana a Taizé, com les que volia bastir Pere al Tabor. Cal tornar a la feina, sense oblidar la dreuera. El creixement laboriós i tens del nostre compromís, el discerniment del voler de Déu en la vida de cada dia, l'edificació pacient de la comunitat, són tasques que Taizé no ens estalvia sinó que potencia i reclama.

Tornant del Born, em venien a la memòria aquells anys que l'Església deixava els seus locals, com a espais de llibertat, per a trobades cíviues que l'Estat prohibia. Era un testimoni generós i, a vegades arriscat. Però més d'un cop m'havia entristit adonar-me que alguns temples només s'omplien en aquelles ocasions, com si tinguéssim més edificis que coses a fer-hi i homes a reunir-hi.

Ara hem pogut veure, per uns quants dies, els papers canviats: ens mancava espai: Santa Maria del Mar sobreixia i s'emplenava el Born de joves en oració. Tot un bon presagi en estrenar l'any nou.

Espanya

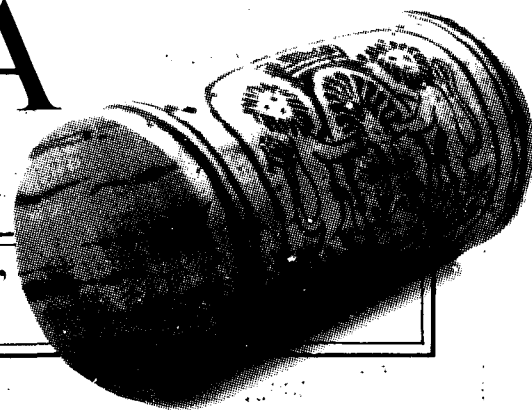
Apareix un
presumpte Goya

Una tela presumiblement pintada per Francisco de Goya i Lucientes va ser descoberta, a la localitat de Esquedas a Osca.

Els experts Teresa Grasa i Carlos Barbosa —que es van encarregar de la restauració de les pintures del pintor de Fuendetodos situades a la basílica d'El Pilar, a Saragossa—

Des de 1864
PERE ROVIRA
La solera d'una família

Cellers a "Ribera d'Ebre" i "Terra Alta"

Missatge nadalenç de Joan Pau II

Un cúmul de sofriments pesa sobre la humanitat

La denúncia de la violació continuada i clamorosa dels drets humans, en un món excessivament armat i, sovint, vençut per la temptació de la prepotència i l'atropellament, en el qual hi ha gent que continua morint de fam i, davant de tot això, l'esperança que porta l'Església a tot-hom per la bona nova del Naixement de Crist, van ser les notes que van centrar el missatge nadalenç que, com és tradició, pronuncia el Papa per felicitar la Pasqua de Nadal des del balcó central de la basílica vaticana, a l'Església i al món. En la missa del gall, el Papa havia demanat als governants que "generosament utilitzin els diners per armaments en la lluita contra la fam i la misèria, contra les malalties i la ignorància".

Joan Pau II va donar la benedicció "urbi et orbi" als fidels i homes de bona voluntat dels cinc continents. Al marge dels 50.000 pelegrins presents a Roma, a través de Mundovisión, 33 països van poder veure i escoltar en directe el Papa, que els va felicitar les Pasques en cinquanta idiomes, afegint a les llengües de l'any passat les cinc principals de l'Índia, país que visitarà el proper febrer i l'afganès. En castellà va dir: Un felix Nadal i que la pau de Jesús infant regni en els vostres cors i famílies".

Aquest any tampoc no hi va haver felicitació en català, malgrat haver-hi cinc milions de persones que el parlen i l'escriuen.

NADAL, NOVA ESPERANÇA

"El bisbe de Roma —va començar el Papa—, successor de Pere i un dels homes en camí vers el final del segon mil·lenni, repeteix avui, amb tota l'Església, l'anunci del meravellós esdeveniment que es va realitzar en la nit santa. Ho repeteix amb la increbantable certesa de la fe que sobreviu als segles. Ho repeteix enmig d'un món armat i molt sovint vençut per la temptació de la prepotència i de l'atropellament; ho repeteix amb vigor en un món en el qual hi ha gent que encara mor de fam i on els drets humans són violats clamorosament i un cúmul de sofriments pesa sobre la humanitat. Repeteix que, en aquest Nadal, una vegada més, s'ha manifestat la gràcia i l'amor de Déu a la humanitat, a la

qual, en actitud d'esperança, l'Església diu avui: Crist ha nascut perquè nosaltres renaixem homes nous en l'Home nou".

RESISTIR EL PROFIT IMMEDIAT I MATERIAL

"Homes i dones que m'escolteu —va dir el Papa—: el món més humà, del qual Crist Senyor, nascut a Betlem, és la primícia, és un món habitat per un poble nou, que camina amb sobrietat, justícia i pietat cap a la joia plena del cel. Un poble que sap ser sobri davant els recursos del cosmos i savi en l'ús de les energies del seu propi enginy, perquè sap resistir al miratge fal·laç d'un progrés indiferent als valors morals que mira solament el profit immediat i material. Un poble, al qual la justícia inspira pensaments, propòsits i accions, sempre orientat cap a la fita d'una comunitat de persones més autèntica, en què cada ésser humà se sent acceptat, respectat i valorat i en què per la pietat en transcendeix a si mateix obrint-se a Déu.

EL NADAL IL·LUMINA EL SENTIT DE LA VIDA HUMANA

Joan Pau II va subratllar la vocació de servei de l'Església a la humanitat, "perquè no falti al món d'avui la perspectiva en la qual troben sentit l'alegria i el dolor, la mort i la vida". I va acabar exclamant: "Crist ha nascut. Reneixi tot home, i entri a formar part de la família de Déu".

A Roma, el papa Joan Pau II va celebrar la Missa del Gall. En la fotografia dos infants polonesos amb el seu vestit nacional presenten els seus regals al Sant Pare, que el 25 de desembre va complir la tradició de la seva pàtria de partir el pa de Nadal amb mil polonesos arribats a Roma.

En la missa del gall, en la basílica vaticana, es va demanar pels governants "perquè sapiguin prosseguir amb cor prudent i magnànim la via del desarmament, i generosament utilitzin els diners per als armaments en la lluita contra la fam i la misèria, contra les malalties i la ignorància". En l'homília, el Papa va definir el Nadal com esdeveniment "que il·lumina el sentit de la vida humana". Preguntant-se "per què Déu es va fer home", es va parar en el sentit d'aquest misteri "inconcebible i inescrutable per a la ment humana".

DE PRÒXIMA APARICIÓ AFINANT

Per Mn. Joan E. Jarque i Jutglar

N.º 3 de la col·lecció "Cultura i Pensament"

PROP DE 300 "AFINANTS" APLEGATS EN UN SOL VOLUM

1r. "L'Home" - 2n. "El País" - 3r. "La fe" - 4r. "Jesucrist" - 5è "Maria" - 6è "L'Església" - 7è "El successor de Pere" - 8è "Evangelització" - 9è "L'Any cristià" - 10è "l'Ésser cristià" - 11è "Vida cristiana".

Vaticà dia a dia

França expulsa el sacerdot que va intentar assassinar el Papa

El sacerdot integrista espanyol Juan Fernández Krohn, autor d'un atemptat contra Joan Pau II durant la seva visita a Fàtima, el 12 de maig del 1982, arribà a Madrid, procedent de París, després de ser expulsat pel govern francès.

El pare Krohn va dir que no tornarà mai més a intentar una agressió com la que va realitzar en la persona del Sant Pare, i que ell "és un home eminentment pacífic". Afegí que encara no sap com viurà a Espanya, encara que asseynalà que la cosa que més l'entusiasma és l'estudi i el recolliment, i que a això es dedicarà tot el temps que li sigui possible.

Nou rector de "L'Angelicum" de Roma

El dominic espanyol pare José Fernández Castaño, de cinquanta-vuit anys és el nou rector magnífic de la Universitat de Sant Tomàs de Roma (coneguda com el "Angelicum"), que regeixen els dominics. Fernández Castaño fou nomenat per a l'esmentat càrrec, per la Congregació per a l'Educació Catòlica el passat 22 de maig.

El pare Fernández Castaño va néixer a Sama (Oviedo) l'any 1926. Dominic des del 1947, és llicenciat en Teologia i doctor en Dret Canònic i professor des de l'any 1958 en el mateix "Angelicum". Al mateix temps és professor a la Pontifícia Acadèmia Eclesiàstica a la Universitat del Laterà i a l'Institut Joan Pau II per a la família. És consultor de la Congregació per als Bisbes i de la Comissió Pontifícia per a la interpretació autèntica del Codi de Dret Canònic.

Joan Pau II estarà a l'Índia

El papa Joan Pau II visitarà l'Índia del 1 al 10 de febrer pròxim. Serà el seu 29 pelegrinatge apostòlic internacional, durant el qual visitarà deu grans ciutats índies: Nova Delhi, Ranchi, Calcuta, Shillong, Madràs, Goa, Mangalore, Bombai, Poona i Kerala. El lema que presidirà aquest viatge és "la crida de Déu a la unitat". És la segona vegada que un Papa viatja a l'Índia. Pau VI hi fou l'any 1964, amb ocasió del 38 Congrés Eucarístic Internacional.

Durant onze dies, Joan Pau II podrà prendre el pols de la vitalitat de l'Església catòlica en aquesta república asiàtica i comprovar la seva forta expansió missionera. L'Índia —país amb més de 684 milions d'habitants, on es parlen 10.000 llengües i dialectes— és una "Babel" de religions, on la principal és l'hinduisme, que el

practiquen el 80%. L'Església catòlica compta amb 11.500.000 batejats, distribuïts en 109 circumscripcions eclesiàstiques, de les quals 106 són regides per bisbes natis. Hi ha 11.733 sacerdots, 46.828 religiosos i més de 7.000 seminaristes majors.

L'Església catòlica realitza una important tasca social arreu del país. En el camp de l'educació, manté 5.539 escoles primàries, amb 2.210.000 alumnes; 2.733 escoles secundàries, amb 1.390.000 alumnes i 151 col·legis i institucions universitàries amb 172.000 alumnes. L'hinduisme no desenvolupa obres socials. En canvi, l'Església Catòlica ha construït i manté 576 hospitals, 256 leproseries, 254 asils i 1.075 orfenats.

Per indicació del Papa, durant les celebracions eucarístiques que se celebren al país, hi haurà sempre en primera fila un grup de 30 malalts, minusvàlids i ancians.

Temes per a la "Jornada Mundial de les Comunicacions Socials"

El Sant Pare ha anunciat els temes per als anys 1986 i 1987.

El tema corresponent a l'any 1986 serà "Comunicacions Socials i Formació Cristiana de l'Opinió Pública".

Per a l'any 1987 serà "Comunicacions Socials i Promoció de la Justícia i de la Pau".

La Jornada Mundial de les Comunicacions Socials se celebra el diumenge entre l'Ascensió i la Pentecosta, encara que algunes Conferències episcopals han asseynalat dates diferents per evitar coincidències amb altres celebracions.

Nou superior general dels combonians

En el Capítol General dels Missioners Combonians, fou elegit nou superior general el pare Francisco Pierli i vicari general, el pare Angel Lafita Irigoyen, fins ara provincial dels Combonians a Espanya.

El Capítol va fer una seriosa revisió de la vida i del treball de l'Institut Combonià, en ordre a la més gran fidelitat al seu carisma de dedicar-se als més pobres i abandonats en situacions missioneres de primera evangelització.

Missioneres expulsades de Burundi

Les autoritats de Burundi han expulsat del país les Missioneres Mercedàries de la Caritat que treballaven a la població de Mulisa, segons Ràdio Vaticana. El govern de Burundi els ha negat el permís de residència. Segons l'agència internacional Fides, de les cinc mercedàries que treballaven a Mulisa, dues havien d'anar-se'n de Burundi, una per haver estat promoguda a un càrrec superior de l'Orde i l'altra per raons familiars. La superiora general sol·licità el permís de residència per a les dues noves religioses i no el va obtenir. Les altres dues missioneres s'han vist obligades a deixar el país perquè les constitucions de l'Orde estableixen com a nombre mínim per formar una comunitat el de tres religioses.

Joan Pau II visitarà Iugoslàvia

La Conferència Episcopal iugoslava i el govern de Belgrad han invitat formalment el Papa a visitar el país. L'ambaixador reiterà la invitació i Joan Pau II confirmà la seva voluntat de visitar com més

aviat millor el país i digué que la seva gratitud per la invitació "no es pot mesurar". Podria ser a principi del 1987. No serà fàcil establir el programa de la visita al país de les sis repúbliques, amb tantes llengües i confessions diferents. El Papa voldrà tenir relació amb tots. Aquesta desitjada visita s'ha hagut d'anar retardant per una o altra raó, diverses vegades. El Papa fou invitat per primera vegada ja fa quatre anys. Per mitjan 1986 està prevista la visita a Roma del ministre d'Afers Exteriors iugoslau que, com és habitual, demanarà una audiència al Papa: bona ocasió per perfilar el programa del viatge papal. El de Belgrad fou el primer règim de l'Europa de l'Est que establí relacions diplomàtiques amb la Santa Seu i el primer que va permetre a l'Església traduir en llengua vernàcula els textos conciliaris.

Nova legislació per a les carmelites descalces

Amb una concelebració al monestir carmelità de Sant Josep de Roma començaren, el passat 12 de novembre els treballs de redacció de les noves normes per les quals es regiran les carmelites descalces.

En carta del 15 d'octubre passat, el cardenal J. Hamer, prefecte de la Congregació per als Religiosos, comunicà al pare Felipe Sainz de Baranda que els carmelites serien incorporats als treballs d'aquesta nova legislació. La comissió està formada per sis carmelites descalços. El text redactat per aquesta comissió serà sotmès a consulta entre totes les carmelites descalces i finalment lliurat a la Secretaria d'Estat per a la seva aprovació definitiva.

El cardenal Hamer demana en la seva carta als carmelites que "s'uneixin espiritualment en l'oració", donada la importància d'aquesta legislació per "realitzar la vocació específica de les monges".

El treball de la comissió tindrà com a base l'esquema presentat pel cardenal Casaroli en la seva carta del 15 d'octubre del 1984 (veure VIDA NUEVA, n.º 1.466), "si es tracta d'una decisió personal del Papa", segons diu el general dels carmelites, en carta adreçada a les monges.

La nova legislació comprendrà un preàmbul sobre el carisma terecià, les constitucions d'Alcalà "convenientment adaptades" i els capítols complementaris que recolliran les normes del Codi de Dret Canònic. Es tindrà en compte les "declaracions aprovades per la Santa Seu el 1977".

La comissió està formada pels següents descalços: Jesús Castellano i Arnaldo Pigna (part doctrinal), Valentino Macca i Eugenio Gurruchaga (revisió de les constitucions), Miguel Angel Bátiz i Pedro Zubieta (aspectes jurídics).

Bombes a la tomba de sant Francesc

Sobre la tomba de sant Francesc i a la basílica de Porciúncula, d'Assís, foren col·locades fa poc dues bombes, de les quals va explotar només la de Porciúncula, causant lleugers danys. Ningú no s'ha declarat autor de l'atemptat; es dubta sobre l'acció d'un foll o una advertència contra els franciscans que han realitzat algunes iniciatives pacifistes com invitar Reagan i Gorbachov a reunir-se a Assís per parlar de la pau, i d'altres amb els esquerrans italians. "D'autèntica catàstrofe" artística ha estat qualificada la possible destrucció de les pintures de Giotto, la màxima expressió de la pintura gòtica italiana.

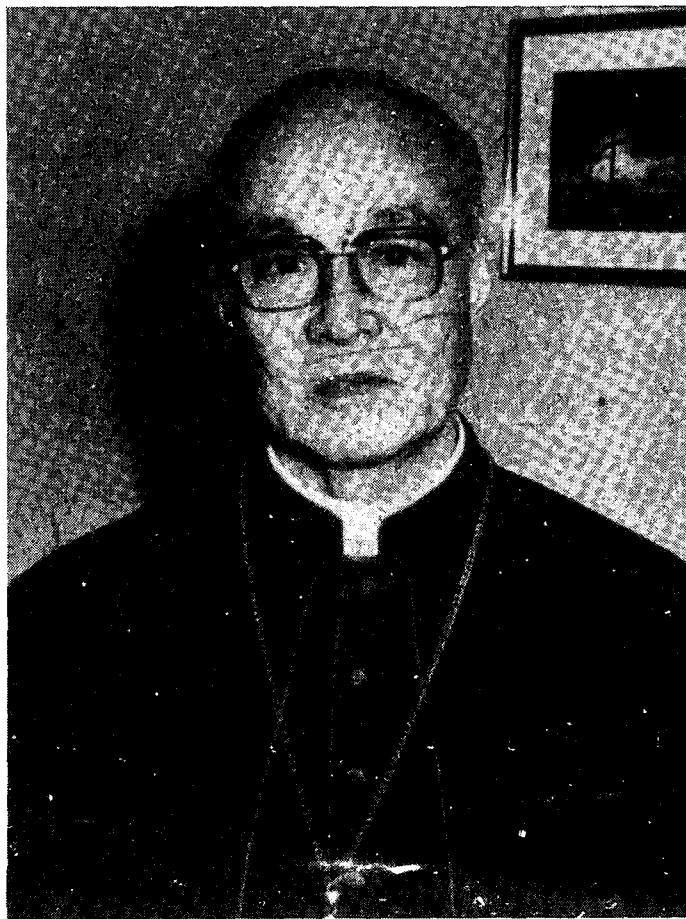
El cardenal Krol, una figura destacada del Sínode

Monsenyor John Joseph Krol, cardenal arquebisbe de Filadelfia fou un dels tres presidents delegats del Sínode designats pel Papa. Els altres dos foren el cardenal Malula, de Kinshasa i el cardenal Willebrands, president del Secretariat per a la Unió dels Cristians.

Les intervencions de Krol en el Sínode dels Bisbes, recentment celebrat a Roma, foren, segons els millors experts, profundes, realistes i de sa optimisme, tan pel que fa al balanç que va fer del Vaticà, com la seva visió esperançadora del futur de l'Església.

Nou Secretari de les Obres Missioneres Pontifícies

La Santa Seu ha nomenat monsenyor José T. Sánchez, nou Secretari de la Congregació per a l'Evangelització de la Gent i President de les Obres Missioneres Pontifícies. Monsenyor José T. Sánchez és un filipí nascut l'any 1920, ordenat sacerdot l'any 1946 i bisbe l'any 1968. Fins ara era arquebisbe de Nueva Segovia (Filipines).

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concerta entrevista.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

Sant Pere Nolasc, ciutadà de Barcelona i home de la Llibertat

La de Nolasc va ser una vocació per a la llibertat i per a la llibertat sòcio-política dels cristians, com a obertura que pensa en tots els homes en la seva qualitat d'imatge de Déu.

BARCELONA.— La llegenda i el mite, que són fruit de l'admiració i de molt variades relacions de vinculació afectiva a una persona, esdeveniment o idea, acostumen a fer un mal joc als seus afavorits, que, en la pràctica, desapareixen asfixiats per l'aurèola i sobreviuen desfigurats en la memòria complexa dels admiradors. El perill d'enterrament de la persona per l'admiració davant el personatge augmenta quan l'entronitzada víctima va tenir la mala sort de viure en un temps en què encara no s'havia generalitzat el seguiment que el paper i avui la computadora ens fan en tot el nostre camí biogràfic a efectes de control. Moltes vegades, en aquells temps, la persona sorgia per a la història com a personatge només al final. Naixia per a la notícia amb l'enterrament, perquè hi havia alguna cosa, bona o dolenta, que no acabava d'encaixar en el sepulcre.

Una cosa semblant li va succeir a Pere Nolasc.

Canonitzat el 1628 —perquè fins i tot entre els mercedaris havia quedat apagat per la figura del rei Jaume i per la seva creació comunitària, que va ser l'alliberament dels captius, però també la Mare de Déu de la Mercè—, la seva festa litúrgica va recórrer els dies 29, 31 i 28 de gener en el calendari eclesiàstic. En el calendari de Catalunya ha tornat fa poc al punt de partença del 29 de gener. Però entre els mercedaris ha passat a ser festejat el dia 13 de maig. ¿Per què? Les primeres Constitucions dels mercedaris fixen la seva memòria en l'endemà de l'Ascensió, que, el 1249, data més probable de la seva mort, havia estat en aquesta data.

Però aquesta no és més que la primera part d'un perquè. No se sap la data del seu naixement, com també s'ignora la de molts altres sants de la seva època, però se suposa que hauria estat entre els 1180-1185. Com, per altra part, el 1985, coincideix el 750 aniversari de la confirmació pontifícia de la seva obra, que va ser l'Orde de la Mercè (confirmat el 17 de gener del 1235), els mercedaris han transformat l'any 1985 —que ja té moltes altres commemoracions— en Any de Sant Pere Nolasc.

I aquest és el perquè complet.

Biografia breu per una densa vida

Les dades més o menys feixes de la biografia d'aquest llenguadocià, la vida del qual té les seves arrels en el segle XII per florir en la primera meitat del XIII, són bastant rars, però suficientment

sòlids i significatius per desvetllar el rostre d'un gran home, molt actual i massa oblidat...

Neix —en contra de certes hipòtesis d'última hora, amb massa elements de mosaic mal compost— a la població de Mas-Saintes-Puelles, més a prop de Carcassona que de Tolosa, en un Llenguadoc que s'inclina més cap al naixent regne d'Aragó que cap a París. Però, quan encara és adolescent o molt jove, es trasllada a Barcelona i, —coincideixen totes les fonts— es fa **municipi** d'aquesta ciutat en auge, que atreu per diferents raons a mercaders i artesans.

Entre les mercaderies d'aquella societat —la de Barcelona, que passa a ser la seva pàtria d'adopció— fixa la seva atenció en la realitat i el comerç d'homes sense llibertat: els captius, no els esclaus.

En un escrit segurament seriós i sense cap interès en la parcialitat, el rei Jaume II, que informa el papa Bonifaci VIII en la carta del 1302 sobre l'origen dels mercedaris, presenta amb sorprenent senzillesa la trajectòria juvenil —admirable exemple per a joves de l'any 1985!— del grup que Pere Nolasc ja ha aconseguit reunir. "Uns laics de la nostra terra, per la seva devoció a Jesucrist que ens va redimir amb la seva sang, es van consagrar a l'alliberament de captius, primer amb la venda dels seus béns i després demanant per al mateix fi per les esglésies. Veient això el rei Jaume, va posar a la seva disposició l'hospital de Santa Eulàlia i els va lliurar l'escut" (Cf. F. Gazulla, **La Orden de Nuestra Señora de la Merced**, p. 178). Els joves de l'alliberament passen així a convertir-se en frares de l'alliberament. S'opera la transformació, segons la tradició, el 10 d'agost del 1218. El cert és que el 1219 Pere Nolasc ja apareix com a **frater** en actes notariais.

Comença així la nova etapa d'aquest home de l'alliberament, avalada per 22 actes notariais, fa poc comentades per Juan Devesa. La iniciativa juvenil es va transformar en l'Orde de la Mercè o misericòrdia pels Captius, que a la seva mort ja té 15 cases esteses per Catalunya, Aragó, València, Mallorca i el sud de França.

En les primeres Constitucions de l'Orde, redactades en català el 1272, va quedar fixat en un proemi de profund contingut teològic i de compromès tarannà cristià el programa de l'Obra de la qual Pere Nolasc —i només a ell— se l'anomena missatger, fundador i promotor. Els frares de Santa Eulàlia de Barcelona o de la Mercè dels captius es consagraràn en tots els

temps a portar llibertat als cristians privats d'ella per poders sòcio-polítics contraris a l'Evangeli. I per realitzar-ho donaran, si cal, la vida, com ho va fer Jesucrist en el seu suprem gest alliberador. Quan es va redactar aquest programa, Pere Nolasc, amb els seus frares i laics de la llibertat, ja ho havien confrontat amb la realitat, més d'una vegada havien quedat com ostatges i més d'un havia tenyit de sang el seu hàbit blanc.

Vocació per a la llibertat

El projecte o programa de Pere Nolasc, al contrari dels de Francesc d'Assís i Domènec de Guzmán, els seus contemporanis, ha quedat circumscrit en aparent passat de museu per una sèrie de factors històrics, quan no té menys perennitat ni actualitat, car juntament a la paraula de la fraternitat i

pobresa i davant a la del diàleg entre fe i cultura no és menys imperativa una paraula de llibertat.

Al capdavant, la de Nolasc va ser una vocació per a la llibertat i per a la llibertat sòcio-política dels cristians (avui ningú no posa cap objecció a una obertura que pensi en tots els homes en la seva qualitat d'imatges de Déu). El captiu no era l'esclau, encara que en una societat esclavista la captivitat transformés la falta de llibertat en esclavitud. La captivitat del passat, definida per exemple en el dret romà i en les Partides, troba una correspondència a l'article 2 i 18-20 —sense excloure cap altre— de la declaració universal dels drets humans. Mentre l'esclavitud té un determinant sòcio-econòmic, la captivitat ho té polític-ideològic. Donat el moment històric en què Pere Nolasc va plasmar el seu grup religiós, la forma de promoure la llibertat va consistir sobretot en la redempció o compra de l'home privat de llibertat, però la vocació

alliberadora, sense restriccions de mitjans i maneres i per tant no limitada al mòdul redemptor, quedà patent en el projecte de partida.

Paral·lelament a l'orientació alliberadora del projecte de Nolasc, sorgeix la dimensió mariana com a tarannà i inspiració (amb un símbol en el "mite" de l'aparició), que originarà ni més ni menys que el títol maria de Mare de Déu de la Mercè, perquè els frares de la mercè o misericòrdia alliberadora la miraven com a model.

Pere Nolasc, barceloní d'adopció, va fundar l'Orde de la llibertat, i va enriquir Maria i Barcelona amb el títol de Mare de Déu de la Mercè, que és el mateix que Mare de Déu de la Llibertat. El grup dels frares de la llibertat (segurament no molt conseqüents amb el seu carnet d'identitat vocacional) i el títol de la Mare de Déu de la Mercè o de les Mercès va ser i és present a tota l'Amèrica Llatina.

Ernesto González Castro

Josep, ora pro nobis (III)

Josep M.ª Ballarín i Monset

Com tots els homes de feina, Josep era bon dormidor. Potser fa estrany que s'adormís, aquella nit tot i que sant Mateu ho digui ben clar. Es va adormir i es va adormir de bon son, amb malson no hauria pas pogut escoltar-se l'àngel.

Péguy diu que la nit és la gràcia del son infantil: vol a mans de Déu. Santa Teresina, en sentir-se la glopada de sang a la boca, es va adormir sense ni tan sols esbrinar si la glopada de sang era de sang. L'home que Déu havia triat d'entre tots, també havia de ser d'aquesta mena. Algú capaç d'adormir-se en mans de Déu, deixant els neguits reposant en l'esperança.

Josep dormia de bon son.

L'àngel no el va pas despertar. Amb el fuster no calia el cerimonial de l'anunciació, podia anar-hi pel dret dels somnis.

Josep, fill de David.

Algun cop, els reis tenen la sort de tenir renés fusters. A les paraules de l'àngel, l'ànima de Josep es va posar a dansar com dansava el rei davant de l'arca de l'aliança. El somni li era tan clar com la llum de dia.

Diguin què diguin, tots hem estat infants de somnis. I no pas de dents corcades i de monstres. Tots hem somniat alguna cosa com ales d'àngel, alguna llum que no és pas d'aquesta terra. I a la nit de Reis, més que el balandret i la pilota, hem somniat caravanes de camells i tres ombres bonhomioses, lleugeres, que ens deixaven un bes al front.

El somni de Josep era un somni d'infant. El primer somni d'infant de totes les nits de Reis. L'àngel li deia:

*Josep, fill de David,
no temis de prendre Maria,
la teua dona.*

No tenia temor ni temença, somniava pujant l'escala de Jacob. I més. Puja els trams de l'escala santa de la mà de Maria. La seva dona. L'àngel li feia ben avinent allò que ja sabia de cor, Maria era la seva dona. La seva dona. Amb ella donant-li la mà, la quietud esbaltida del somni se li feia quietud desvetllada dels àngels.

Parava l'orella més fina d'oïda, l'orella dels somnis. Sentia ben clar cada mot de l'àngel.

*perquè l'engendrat en ella
és de l'Esperit Sant.*

El fuster fill de David no havia sentit parlar mai de l'Esperit Sant, però era prou foll per a creure en la Pentecosta abans de la Pentecosta. Déu és un Esperit creador de fills.

*Parirà un fill
i li posaràs de nom Jesús,
perquè ell salvarà el poble dels seus pecats.*

L'Esperit Sant no havia fet un fill, havia fet el Fill, el Messies promès. Jesús Déu Salvador. Com

en Maria, els tres mots se li'n feien un de sol. Per un moment va restar sorprès. Ell, Josep, ell havia de posar-li el nom. L'àngel li venia a dir que, després de posar-li el nom, hauria de vetllar aquell nom, aquell infant i aquella mare.

L'àngel va fer una pausa. Parlant amb un fill d'Abraham i de David, calia que s'ho agafés a mots de profeta.

Haurà de ser així mateix

perquè sigui un fet la dita del profeta:

"Vet ací que la Verge concebrà i parirà un fill",

El cor de Josep no l'havia enganyat. Allò que endevinava era cert, i molt més misteriós que no podia endevinar. La seva dona era verge i mare. Tot.

L'àngel va continuar amb el profeta:

"i tindrà de nom Emmanuel,

que vol dir:

Déu amb nosaltres."

L'àngel el va deixar amanyagat pel somni. Josep va continuar gronxat pel somni nit de Reis. Es va despertar a l'hora justa, com tots els homes d'ofici sense lleganyes. El somni era tan clar com la llum de dia, ell el recordava mot a mot. L'ànima li cantava la cançó de l'enfadós:

La Verge concebrà i parirà un fill,

Déu amb nosaltres.

Es va llevar sense presses apressades. No aniria al desert, altra feina li venia. No tindria dona, tindria Dona i verge. No tindria fills, tindria el Fill Jesús Déu Salvador.

No va córrer cap a cal Bonamaria, va esperar que la noia li passés pel davant de casa tornant de la font. Va sortir al carrer per a veure-la arribar. Venia pel carrer amb la tenalla dreta, tota quieta i gentil. En veure'l, ella li va dir, com sempre:

—Déu te guard, Josep.

—Déu te guard, Maria. Entra a casa.

Se'l va mirar i va entrar.

Ell la va ajudar a deixar la tenalla a terra, li va somriure, va acostar les dues mans cap al ventre d'ella sense arribar a tocar-li. Li va dir a mig somriure:

—Emmanuel. Déu amb nosaltres.

Maria li va mig somriure.

—Vés, Maria. Deixa'm fer a mi. Sóc l'home de casa.

La va ajudar a posar-se la tenalla al cap.

—Déu te guard, Maria.

—Déu te guard, Josep.

La tenalla no li tremolava al cap.

Ell es va posar a la feina.

(Continuarà)

Urgell

En el marc de la seva pastoral en favor dels emigrants

Monsenyor Martí presidí a Suïssa l'Assemblea de Migracions

GINEBRA.—Del 18 al 22 de novembre, a Ginebra, monsenyor Joan Martí, Cap de la Comissió Episcopal de Migracions, presidí l'Assemblea Nacional de Capellans espanyols de Migracions a Suïssa. El tema de la reunió era la "Pastoral de la joventut"; hi assistiren 35 capellans d'emigrants i 4 religiosos; també un dia hi van ser presents 12 joves animadors de grups.

El P. claretà, Secundino Muiela, presentà tres ponències, preparades, segons monsenyor Martí, "amb molta serietat i profunditat". El darrer dia de l'Assemblea monsenyor Cirarda, arquebisbe de Pamplona, i monsenyor Martí van presidir una taula rodona per a informar dels diferents problemes de l'Església a Espanya.

L'ambient de cordialitat, simpatia i diàleg afavorí sempre la convivència i el treball dels missioners espanyols d'emigrants.

El dia 20 el bisbe Joan va fer una escapada de poques hores a Munic per celebrar una trobada amb els capellans espanyols d'emigrants i visitar els 40 estudiants residents en el Col·legi Espanyol de la ciutat.

El Sr. Bisbe a Ginebra visità el Sr. Manuel Carreras i esposa, custodis de la imatge de la Mare de Déu de Núria durant la Guerra Civil del 1936-39. En el viatge de retorn va fer una breu aturada a Arlés per conèixer el monestir benedictí, fundat fa 10 anys, amb una comunitat d'onze monjos —alguns minusvàlids— entre els quals hi ha en Joan Maria Vendrell.

A Béziers el Sr. Bisbe visità una comunitat de tres religiosos, espanyols que atenen els emigrants d'aquella zona agrícola.

Nens tips de regals i buits d'esperit

LA SEU D'URGELL.— El bisbe Joan, amb motiu de les festes de Nadal i Reis, ha escrit una carta pastoral que és una meditació, seriosa i realista, per als pares i educadors cristians en aquestes diades nadalenques.

Primerament fa una **anàlisi i una denúncia de la situació**, i qualifica la infància d'avui de "embafada i mal criada. No tenen solament quatre menjades al dia sinó que, endemés, a tota hora mengen patates fregides, bombons, fruita, pastissos, refrescos que s'empassen amb gola a l'hora de la recreació, o bé a l'autobús que els porta a l'escola... També van tips de joguines... No els falten vestits de tota mena, per a cada estació, per a cada esport."

Les **conseqüències** de tota aquesta situació és que "aquests nens sobreprotegits del fred i de la pluja, suporten malament les privacions, no saben esperar, no accepten que se'ls privi de res, no saben compartir... L'apatia els domina, la imaginació s'esmussa, no saben admirar les petites coses de cada dia, són incapaços d'un esforç sostingut i de lluitar".

El bisbe Joan analitza també els nens d'avui en l'**aspecte religiós**. "En les darreres dècades tot Occident va augmentant el silenci

entorn de Déu... Hem començat de fer el camí en el qual avancen molts països d'Europa, el camí de la paganització. El primer que ha aparegut és el descens ràpid de la pràctica religiosa. També s'inicien els matrimonis civils.

Els nens van poc a missa els diumenges. Els seus pares no els donen exemple. Endemés cal anar a jugar a futbol, a esquiar, a les competicions d'atletisme".

"Els pares, diu monsenyor Martí, els nens haurien de veure que saben estimar-se i poden il·luminar tota la família amb l'experiència d'un amor generós i reeixit". La situació no és tan lamentable, però, en les comarques rurals del Pirineu: "Els nostres infants encara tenen el millor do: la família... El nen és estimat a casa i són pocs els casos de fuga familiar. La institució de la família, però, comença a estar amenaçada".

Aquestes diades són una bona ocasió per a recordar que "Jesús

va créixer en el si d'una família santa de Natzaret. Als peus del pessebre pregarem pels nostres infants i pels seus pares. **QUE PUGUIN VEURE LLUIR EL SOL DE LA FE I DE L'AMOR I NO CREIXIN, COM TANTS N'HI HA, EN LA BUIDOR I EN LA FOSCA DE L'ESPERIT**".

Cap a una millora del servei religiós en els centres sanitaris

Recentment el Delegat diocesà de pastoral sanitària ha realitzat una visita a l'hospital "Sant Bernabé", de Berga, per a assessorar-se del funcionament del Servei Religiós en l'esmentat centre. Mossèn Miquel Xandri i la religiosa, que l'ajuda en l'atenció pastoral als malalts, van explicar a mossèn Ramon Font el funcionament del Servei Religiós a l'Hospital: estatut jurídic del Servei, contacte pasto-

ral amb els malalts, control d'ingressos i altes, informació a les parròquies corresponents, atenció als malalts, distribució de premsa religiosa a les habitacions, celebració de la missa, etc. Precísament, quant a la missa dominical, cal fer ressaltar que és l'únic centre hospitalari de Catalunya on tots els malalts, des de les seves habitacions, poden seguir la celebració per ràdio.

La finalitat del viatge a Berga, per part del responsable diocesà de la pastoral sanitària, era conèixer iniciatives i programes a fi d'endegar o ajudar on calgui el Servei Religiós al malalt. Proppament entrarà en vigor l'anomenat "Acord marc" que regula la implantació i el funcionament del Servei en tots els hospitals i a càrrec de l'Administració. Cada centre ha de destinar al Servei Religiós un despatx, un capellà i les instal·lacions necessàries.

A. Mirabet

Pensant ho bé

Per Xesc Solià

El cordill

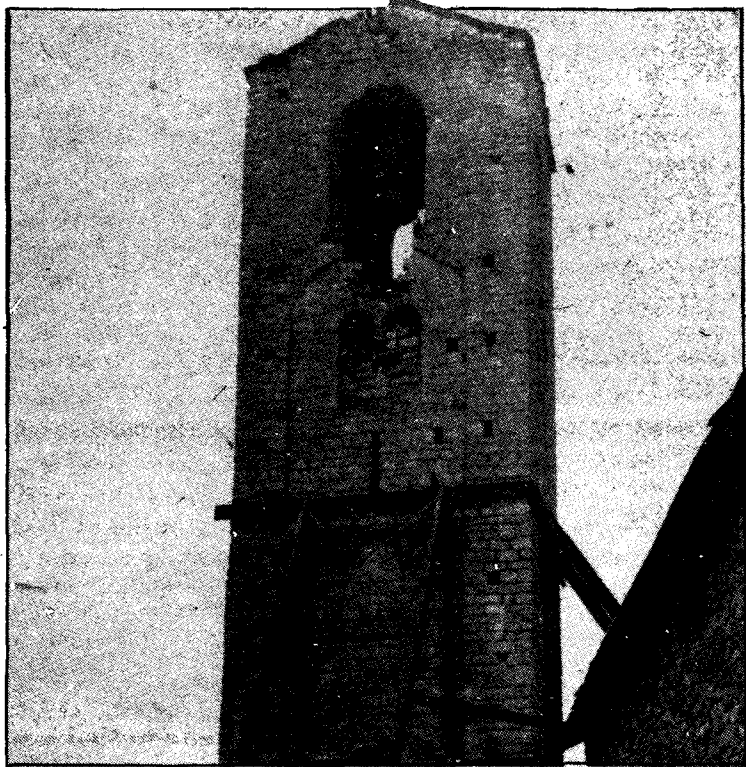
Que el cordill ha tingut un rellevant protagonisme en el fer i desfer, lligar i deslligar bolls i embolics del tràfec de la vida, és un fet innegable. En la "capsa dels tresors" de la nostra infantesa, els cordills ocupaven un lloc privilegiat, sobretot el que anomenàvem, confesso que no sé el per què, "cordill de piano", i que era el més resistent per ben lligar les pilotes de draps i per fer ballar les baldufes; també pels focs de Sant Joan i Sant Pere, després d'encendre-li el nas, era el millor per fer servir com a metxa i esclatar els petards. El cordill dels paquets que arribaven a casa tenia sempre molts pretendents; la imaginativa creativitats infantil, quan encara no estava bloquejada pel mercat publicitari i comercial de totes les joguines i entreteniments possibles, feia que ens ballés sempre pel cap la possibilitat de construir amb aquell cordill alguna divertida andròmina. Si volies fer-te amb el cordill, era necessari més d'una vegada, recórrer al tossut i aparent somic i a les més que sospitoses murgarrufes. A més hi havia un altre competidor: la capsa oficial dels cordills que encara hi ha en totes les llars, junt amb el feix de papers macos aprofitats i guardats, sempre a punt d'embolicar i lligar alguna mercaderia. En general, un bon cordill és sempre valorat per la seva possible utilitat, i certament no és cap bagatel·la; tots ens hem trobat en alguna emergència, en la qual un cordill més llarg o més curt, ens hauria tret del destret.

El cordill, aquest fil gruixut de cànem retort, de 2, 3 o 4 caps, d'utilitat cada dia més reduïda o especialitzada, degut que tota una gamma de competidors, d'eficàcia més o menys discutible, com les cintes adhesives de tota classe i mida, les bosses de plàstic, etc., han envaït el seu terreny, és, tanmateix, signe i símbol d'una tendència connatural a l'home, de lligar caps, coses, situacions, etc. Sovint patim el síndrome de la indefensió i ens agafa la dèria de lligar-ho tot, lligat i ben lligat, amb la pretensió de transcendir situacions sovint irreversibles. És una il·lusió, perquè per a bruixes i bruixots no hi ha nusos impossibles de desnuar, i allò que semblava al sac i ben lligat, es fa fonedís com per art d'encantament.

Sempre m'ha fet llàstima aquell pobre "rei que tenia tres fills, els volia lligar i no tenia cordills". És que no sabia com encarrerar llur destí? ¿Esperava fer-los ballar al seu caprici com si fossin baldufes? ¿Patia la quimera de lligar llibertats? El poder sempre ha tingut la temptació de lligar i deslligar. Malauradament, és veritat que el poder, la força, el diner poden fer i desfer moltes "coses"; però, ¿qui podrà entrar al cor d'una persona o d'un poble, lligar en un feix els seus pensaments, els seus amors, les seves llibertats, carregar-se'l i fer-los morir? Podem tenir les mans lligades i no poder fer allò que voldríem; podem tenir els peus lligats i no podem caminar per on voldríem; podem tenir la llengua lligada i no poder dir allò que voldríem, però ¿qui podrà lligar el nostre esperit perquè no puguem ser, en l'interior del nostre jo, allò que volem ser?

"Qui bé lliga, bé deslliga" resa la dita popular. És veritat, perquè un camí conegut és sempre un bon camí de retorn. Pel qui ha lligat el sac de les seves il·lusions i del seu treball, sap prou bé com caldria deslligar-lo per no perdre'n ni una, ni un gra. Sovint però, no és el mateix qui lliga i qui deslliga; trobem massa llarg o costatut el camí ja fressat i tirem per incertes dreceres, o trobem els nusos del fermall massa embrollats i fem ús de les tisores. Així, molts cordills trossejats a miques per una mà maldestre o per un cor malentanyat, han mort per inútils: Del lligam tan gelós, ferm i fort, no se'n canta ni gall ni gallina.

Un cordill sempre estimat i mai oblidat, és el cordill del meu estel. Llarg qui-sap-lo, prim i fort com un nervi jove, lliscava suaument entre els meus dits, lubricat amb la suor de les meves pròpies mans. Tens i fidel, humil servicial, feia possible que l'estel dels meus somnis i de les meves il·lusions s'enlairés cel enllà. Era com un cordó umbilical entre el meu cor i el cor de l'estel, per on pujava i baixava aquella sang de l'esperit que ens crida sempre a coses més altes.

Consolidació del campanar de Santa Eugènia

S'han acabat ja les obres de consolidació i salvaguarda del campanar romànic de Santa Eugènia de Nerellà en la seva primera fase. S'han reforçat els murs i els fonaments de l'obra romànica mitjançant uns puntals subterranis de 10 metres de profunditat i s'ha lligat fermament tota la façana a fi que el campanar sigui una sola peça ben travada.

En una segona fase serà restaurada la part més alta del campanar i trauran els puntals exteriors de ferro que havien estat col·locats provisionalment per a evitar l'enderrocament dels murs. El pressupost total de les obres, segons informació dels veïns, sobrepassa els vuit milions de ptes. i va a càrrec de la Generalitat de Catalunya.

THESAURUS

L'art als Bisbats de Catalunya
1000 / 1800

CENTRE CULTURAL de la CAIXA de PENSIONS

Passeig de Sant Joan, 108

BARCELONA 24 DESEMBRE 1985 / 2 MARÇ 1986.

Horari exposició

De dimarts a dissabte d'11 h. a 20 h. ininterrompudament

Diumenges i festius de 10 h. a 15 h.

Els dies 25 de desembre, 1 i 6 de gener tancat.

Visites concertades

A partir del dia 7 de gener, els dies feiners de 10 a 11 h. i els dilluns de 10 a 20 h. són reservats per visites concertades per grups i escoles.

Per a concretar visites cal trucar al telèfon 258.89.07.

Activitats complementàries:

Visites guiades.

Tallers pedagògics per als alumnes inscrits al programa «La Caixa a les escoles».

Projecció de vídeo.

Conferències i Taules Rodones.

Servei d'Informació de l'Obra Social de la Caixa de Pensions, telèfon: 302 54 54 ext. 207.

FUNDACIÓ CAIXA DE PENSIONS

Entrevista amb don Luigi Giusanni, fundador de Comunió i Alliberament

“Reclamo el meu dret en una societat pluralista a exposar la meva experiència”

Comunió i Alliberament no té com a objectiu propi la política. “Aquesta és la més gran mentida que certa premsa ens sol atribuir”, va afirmar don Luigi Giusanni, fundador del moviment Comunió i Alliberament, en la trobada mantinguda a Madrid amb un ampli grup de periodistes de la Unió Catòlica Internacional de Premsa (UCIP).

El fundador de Comunió i Alliberament es traslladà des de Milà a Madrid especialment invitat per una trobada amb la UCIP espanyola i, durant unes hores, respongué les preguntes, crítiques i objeccions de periodistes catòlics espanyols, acompanyat per José Miguel Oriol, un dels capdavanters d'aquest moviment eclesial a Espanya. Heus ací algunes de les seves afirmacions bàsiques.

L'objectiu clau de Comunió i Alliberament és “ajudar a aconseguir una fe madura”: l'acceptació de la divinitat de Crist és un fet que condiciona tota la vida i que es converteix en font d'una cultura nova. L'home no pot salvar-se per si sol, sigui quin sigui el mètode que s'utilitzi; la seva salvació només depèn d'un home que a la vegada és Déu. El cristià actua en l'Església on el criteri interpretatiu últim correspon al Papa i als bisbes en comunió amb ell, no a la consciència individual. Hem de promoure la unitat i amistat entre els creients en qualsevol lloc on es trobin.

VALORS FONAMENTALS

El noi integrat en una família unida viu amb serenitat; el qui sofreix una família trencada viu en l'amargor. El context humà en el qual vivim influeix molt per abordar la vida amb coratge senzill o amb por. Així va néixer Comunió i Alliberament, de la meua amistat personal amb quatre nois, als quals els vaig preguntar: ¿Sou cristians? Jo també, així que som germans i això s'ha de no-

tar. Sorgí una amistat, des de la vivència de Crist entre nosaltres i des d'ella arribem a una voluntat més clara del que hi havia i del que cal fer.

El nostre moviment no dona suport a cap partit polític; una altra cosa és que membres de Comunió i Alliberament actuen en política per promoure uns valors fonamentals, sempre que es trobin en perill. La unitat dels cristians ha d'ajudar-los a viure en una societat la majoria de la qual està condicionada per l'ambient social. Aquesta ajuda té un horitzó total, que abasta qualsevol aspecte de la persona, en plena llibertat. Actualment la persona o forma la seva mentalitat o bé aquesta vindrà formada per la cultura dominant. La cultura i la política que són al poder són despòtiques.

ÈXIT A ITÀLIA

Davant les desqualificacions i prejudicis amb que s'aborda molt sovint en la premsa aquest moviment, don Giusanni reclamà el seu dret en una societat pluralista a exposar la seva experiència religiosa. “Si això provoca divisió, digué, és senyal que hi ha quelcom despòtic en la situació, ja que jo proposo el meu punt de vista respectant la llibertat dels altres”.

“Un dels criteris més usats actualment és el consens, propi de temps favorables a la dictadura o al despotisme com el nostre. El consens sempre és un producte de la manipulació del poder: rarament és creatiu i té tendència a igualar en el nivell més baix. Si el consens fos

Luigi Giusanni

El fundador de Comunió i Alliberament, Luigi Giusanni, té seixanta-tres anys. És sacerdot italià, dotat de l'entusiasme, la responsable i respectuosa tenacitat i la capacitat de diàleg característiques dels lombards. En els anys cinquanta, quan treballava com a professor de Teologia a la Universitat de Milà, decidí sol·licitar al llavors el seu arquebisbe, Montini, més tard Pau VI, que li permeti dedicar-se a donar classes de religió en un institut d'ensenyança mitjana. Allí, entre els seus alumnes, sorgeix a poc a poc Comunió i Alliberament, que actualment ha desbordat fronteres i viu a divuit països del món.

el camí, no hi hauria autèntic progrés”.

L'èxit de Comunió i Alliberament a Itàlia és degut que la fe, viscuda en amistat, allibera una capacitat de compromís amistós en tots els aspectes de la vida i unitari en l'acció. Aquest compromís s'ha expressat en moltes iniciatives socials empreses per membres del moviment, sobretot de tipus cooperatiu; però solament això no ens hauria fet famosos. El que ens ha fet coneguts ha estat la intervenció en política de la nostra gent i el setmanari “Il Sabato”, atípic pel que fa a la premsa que depèn de grups de poder amb el suport de centenars de famílies que lliuren part del seu sou per aquesta i d'altres activitats del moviment.

Sobre el suposat suport del Vaticà, amb què compta el moviment, contestà que el fet que Joan Pau II mostri simpatia cap al seu moviment és en certa manera, un “handicap”. “El que és cert és que nosaltres busquem sistemàticament donar suport el magisteri del Papa”. Pel que fa als partits digué que no els importen les sigles, sinó els valors que defensen. Sobre la presumpta “exportació” del moviment a Espanya, Oriol va dir que no hi és, ni s'ha fet una anàlisi prèvia de la realitat. Tot ha sorgit i comença a tenir grapa mitjançant la relació amigable amb qui comparteixen itineraris religiosos similars. L'estructura és simple; hi ha una lliure agrupació de persones i cada grup té un responsable.

Digué que ells no tenen una actitud contrària a la teologia de l'alliberament, a la qual qualificà de “moviment sociopolític que assumeix de l'Evangeli un impuls ètic”. Sobre la

societat i l'Església espanyola don Giusanni pensa que la cultura dominant aquí, com a tot Occident, està cada vegada més marginada i que sembla

com si existís un cert complex d'inferioritat catòlica. En canvi, ha trobat la gent, eclesialment parlant, gairebé amb una major disponibilitat que a Itàlia.

CONTRAPUNT

Miguel Angel Velasco

Es discuteix amb entusiasme. Un grup de periodistes catòlics sotmet a un autèntic setge periodístic el fundador de Comunió i Alliberament, don Luigi Giusanni. Quan la paraula “alliberament” surt a debat, es divideixen les opinions. Per a uns, en la base de tota alliberació hi ha teologia pura; per a d'altres, don Giusanni entre ells, hi ha alliberament i alliberaments. En l'autèntica alliberació, la radical alliberació del pecat, hi ha teologia; en algunes formes, com l'anomenada “teologia de l'alliberament”, hi ha sociopolítica més que altra cosa. I això no significa menyspreu. Tant de bo es complissin els objectius de la “teologia de l'alliberament”. La seva eticitat parteix també de l'Evangeli. Però hi ha d'altres mediacions no teològiques.

En aquest moment de la discussió encesa, salta la frase cridanera: “Fa uns anys, diu Giusanni, es feia un reduccionisme criticable: la moralitat es circumscrivia al sisè i novè manaments de la llei de Déu; avui es fa un altre reduccionisme no menys criticable; tot se centra en els manaments cinquè i setè, la violència i la pobresa”.

A qui llança l'hipòtesi que pot ser més digne del vot d'un cristià un partit que propugni major justícia social, encara que toli el mal de l'avortament, don Giusanni respon amb aquesta pregunta: “¿Però hi ha injustícia més gran que matar l'ésser més pobre i indefens que és el que encara no ha nascut?”. Uns critiquen el dictador Pinochet; d'altres el dictador Gorbachov.

Una última frase de diàleg: “El consens és orquestrat sempre pels qui manegen el poder”. Preneu-ne nota.

Diccionari Regina

d'ús del català

Alfons Tarrida i Muntaner. Emili Pascual i Ferrando

—Un diccionari molt pràctic, que vol superar les limitacions dels vocabularis de barbarismes que són llistes de paraules.

—Es alhora un vocabulari d'incorreccions, un diccionari català-castellà/castellà-català, un diccionari de sinònims.

—Molta informació sobre els mots: definicions, règim gramatical, sinònims, abundants exemples, normes d'ús, relacions de significats, etc.

—Una completa llista de gentilicis amb el nom de molts llocs dels Països Catalans i dels Estats i Nacions de tot el món.

—Un completíssim vocabulari català-castellà de vegetals i d'animals.

Cartoné. 12 x 17 cms. 608 pàgines.

PVP.: 1.200 ptes.

DE VENDA A LLIBRERIES

Editorial Regina - Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Jordi Bonet, consultor del Consell Pontifici dels laics

“La jerarquia té en compte la nostra opinió”

Jordi Bonet i Armengol, arquitecte, ex-director general del Patrimoni Cultural i persona vinculada des de fa molt temps a l'escoltisme catòlic internacional, va ser nomenat, a finals de l'any passat, consultor del Consell Pontifici dels Laics. Es el segon català que ocupa aquest càrrec. Ramon Sugranyes, que era professor de la Universitat de Friburg, també en fou.

L'entrevista té com a marc el seu despatx professional, situat en una casa de planta baixa d'un carrer proper a la Via Augusta de Barcelona. L'indret és propici per a la conversa pausada. El nostre interlocutor és una persona oberta. Parlem d'un munt de coses que no eren previstes al qüestionari i han de quedar al marge per raons òbvies d'espai. Aquest home, no hi ha dubte, diu el que sent i sent el que diu.

El que ens agradaria esbrinar, en primer lloc, senyor Bonet, són les seves funcions com a consultor. ¿Quina tasca ha de fer?

Nosaltres hem de donar l'opinió, quan ens ho demana el Consell Pontifici, sobre temes relatius a la participa-

ció dels laics en la vida de l'Església. També pot ser funció del Consultor opinar encara que no se li ho demani.

Quants són arreu del món i qui els escull?

Els escull el Papa i som uns vint.

¿Creu que els laics tenen prou protagonisme dins l'Església?

Abans del Concili Vaticà II hi havia un allunyament entre la jerarquia i els laics. Aquest distanciament s'ha reduït molt, estem més a prop, hi ha més confiança. Abans el respecte podia ser tan gran que molts laics no gosaven expressar la seva opinió. Avui, això s'ha superat. Dir, les coses no vol dir estar en contradicció, sinó romandre en una actitud de servei a la comunitat. El paper dels laics és més important del que ens sembla. La jerarquia té en compte la seva opinió actualment.

Alguns moviments com l'Opus Dei o Comunió i Alliberament fan sentir amb intensitat la seva veu i assumeixen un protagonisme important en la vida eclesial. ¿Què en pensa?

Són moviments diferents que no es poden equiparar. Confesso que conec poc Comunió i Alliberament. De tota manera, l'Església és ampla i és bo que hi càpiga tota me-

na de persones, dintre d'uns límits. A mi, però, la meua manera d'actuar no m'ha portat pels camins de l'Opus. He fet la meua tasca de laic dins l'escoltisme.

S'han fet diverses interpretacions del darrer Sínode i ens agradaria saber la seva valoració. ¿Què ha suposat?

Hi havia l'expectativa de pensar que podia haver-hi unes contestacions en relació al que s'havia fet vint anys després del Vaticà II. Pels contactes que he tingut amb persones de les Organitzacions Internacionals Catòliques, aquestes expectatives no eren reals. El Sant Pare sempre ha dit que volia tirar endavant el Concili i era una mica absurd pensar que podia fer marxa enrera.

S'ha comentat que el llenguatge del Sínode no havia estat prou entenedor.

El llenguatge eclesiàstic, igual que el de l'advocacia, és difícil d'entendre per la majoria de la gent. S'ha de fer un esforç en aquest sentit perquè tothom pogués entendre millor el que es diu, perquè en cas contrari pot semblar que es diguin vaguetats. Per haver-hi una certa desorientació. El llenguatge ha de ser entenedor. Jesús parlava d'una manera prou clara. Alguns pastors —i ara em ve al cap el cas d'Hélder Câmara— també ho fan.

Un altre esdeveniment important —que vostè va viure directament— va ser l'Assemblea de les Organitzacions Internacionals Catòliques que se celebrà a Barcelona. ¿Quina conclusió o punt creu que cal remarcar?

Per a mi la idea que cal subratllar és l'aportació que les

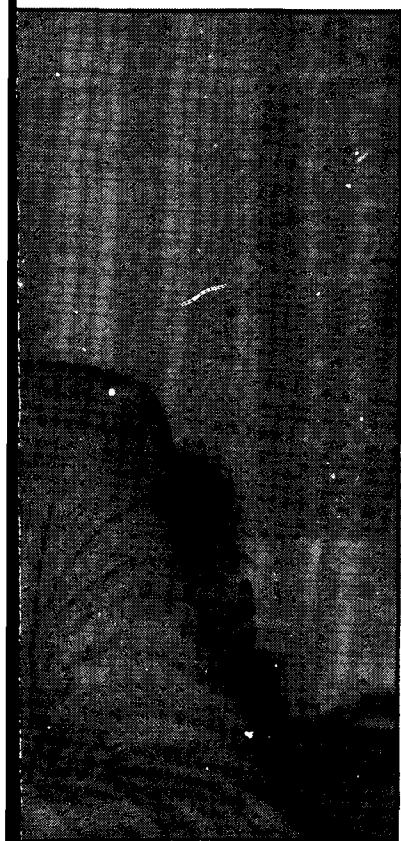
Creu que les distàncies entre els laics i la jerarquia s'han escurçat i que hi ha diàleg.

(Fotos: Joaquim Recasens)

Jordi Bonet creu que el llenguatge eclesiàstic ha de ser entenedor.

nió"

Els metges han realitzat una tasca molt meritòria en unes condicions molt difícils.

Organitzacions Internacionals Catòliques poden fer al Sínode del 1987

Tenen vitalitat aquestes organitzacions?

N'hi ha que en tenen molta i d'altres no tant.

Quin és el pes de Catalunya en aquestes organitzacions?

Hem tingut sort que hi ha hagut persones que ens hi han representat, perquè Catalunya oficialment no és res. No hi ha una Conferència Episcopal Catalana reconeguda com a tal, no hi ha Estat. Oficialment som una autonomia, però és una cosa que no acaben d'entendre en molts llocs. Les O.I.C., quan es reuniren a Barcelona, varen voler conèixer la nostra realitat perquè moltes persones la desconexien. Hem mirat de fer entendre que Catalunya té un pes, una personalitat diferenciada.

¿Quina pot ser la contribució dels cristians per resoldre alguns desafiaments tan importants que té la nostra societat com l'atur, el respecte dels drets humans, etc?

El camí és fer sentir la seva veu a través d'organitzacions que tenen l'estatut de no-governamentals.

La nostra societat és moltes vegades insolidària. ¿Hi ha motius per a l'esperança, per aconseguir un món més just?

L'esperança és una cosa molt vàlida. No es pot dir que no hi ha res a fer.

Els bisbes varen parlar, al Congrés d'Evangelització, de la necessitat que els catòlics as-

sumeixin un major protagonisme en la vida política. ¿Com creu que s'ha de canalitzar aquesta participació?

Crec que els cristians ens hi hem de ficar, posar-hi el coll. És important que cap partit polític tingui l'exclusiva. Tots els ciutadans tenen l'obligació i el dret de participar-hi. La vida política permet accelerar les coses, fer actuar determinats recursos. Si els cristians creiem que s'han de modificar determinades estructures d'injustícia, hem de participar en la política.

I com veu la participació dels preveres?

Crec que han de desenvolupar una altra missió, tenen feina a fer de preveres.

Quin és el record que té de l'època en què era director general?

Va ser una època apassionant. Vàrem mirar de conscienciar molts ciutadans sobre el valor del patrimoni cultural. Catalunya és un gran teixit de gent amb iniciatives que, amb petita ajuda, fa miracles. Estem acostumats a no refiar-nos del que pugui portar-nos l'Administració. Això, en part, encara continua. Vaig tenir la sort que en aquella primera legislatura les coses es feien amb molt d'entusiasme.

Tomàs Puntí

Per denunciar la política de trasllats forçosos

Expulsen metges estrangers d'Etiòpia

Els "Metges sense fronteres", col·lectiu de professionals que s'ha significat pel seu treball humanitari i desinteressat a favor dels més necessitats, han estat expulsats d'Etiòpia. La causa és haver denunciat els trasllats massius, contra la voluntat dels afectats, de milers de persones que el govern d'Addis Abeba ha organitzat entre el nord àrid i el sud més fèrtil.

Aquesta operació, segons els responsables governamentals es justifica des d'un punt de vista agrícola i demogràfic. En aquest punt el col·lectiu de metges i d'altres organitzacions humanitàries no hi entren. El que discuteixen és la manera com s'organitzen aquests trasllats, sense el consentiment dels pagesos. Creuen, amb tota la raó, que els ciutadans d'aquell país han de poder decidir lliurement si volen canviar de residència.

La gota que va fer vessar el vas de la paciència dels

metges fou quan s'assabentaren que de 550.000 persones traslladades, 100.000 havien mort per les pèssimes condicions del transport. Els pagesos són tractats com el bestiar. Els porten moltes hores en camions, amuntegats i no els donen aigua ni menjar ni medicaments.

Els metges han intentat impedir la sortida d'algunes persones que estaven malaltes. Les seves gestions, tanmateix, han estat infructuoses. Alguns, en l'intent d'impedir els trasllats forçosos, han estat colpejats.

Els "Metges sense fronteres", amb el suport del Comitè Internacional de la Creu Roja, han demanat que s'aturin aquests canvis forçosos de residència fins que no es millorin les condicions de transport i les zones d'acolliment estiguin convenientment agençades. Aquesta petició, provocà l'expulsió dels metges. El govern etiop no pensa fer marxa enrera en la seva política de trasllats.

Al fons del tema no s'observen només raons econòmiques, sinó també causes polítiques. Els moviments de rebel·lió més importants són al nord. Els responsables governamentals són conscients que aquests canvis de residència trauran força i empenya als nuclis revolucionaris. No els importa el preu que s'ha de pagar en vides per realitzar la seva política.

Els metges han defensat una causa justa i humanitària, no han consentit la massacre governamental, i han estat expulsats del país com si fossin delinqüents, persones indesitjables. D'aquesta manera, un govern tan poc presentable el d'Addis Abeba ha agraït els serveis prestats a aquest col·lectiu de persones que, lluny de casa seva i moguts per causes humanitàries, han salvat tantes vides en un país sacsejat per tantes desgràcies.

J.P.

Calendari

Diumenge, 12 de gener. El Baptisme de Jesús. Sant Arcadi, màrtir; sant Nazari, monjo i santa Tatiana, màrtir. El sol surt a les 7,17 i es pon a les 4,43 (hora solar).

Dilluns, 13 de gener. Sant Hilari, bisbe doctor. Sant Gumersind, màrtir i santa Verònica, verge.

Dimarts, 14 de gener. Sant Fèlix de Nola, prevere. Sant Joan de Ribera, arquebisbe de València. Fira a Sant Hilari Sacalm.

Dimecres, 15 de gener. Sant Pau, primer ermità; sant Maur, abat; sant Habacuc i sant Miqueas, profetes. Santa Secundina, verge.

Festa major a Arboli, la Figuera i Santa Margarida de Montbui (Igualada).

Dijous, 16 de gener. Sant Fulgenci, bisbe; sant Marcel, papa màrtir i santa Priscil·la, matrona. Festa major a Saderra.

Divendres, 17 de gener. Sant Antoni Abat. Santa Leonila, màrtir i santa Rosalina de Vilanova, cartoixana.

Festa major a Ascó, les Borges del Camp, Camarasa, Cambrils, Corbera de Llobregat, la Granadella, Miravet, Móra d'Ebre, el Perelló, Sant Antoni de Vilamajor, Vilanova i la Geltrú, Vila-seca, Vimbodí i altres pobles.

Dissabte, 18 de gener. Santa Prisca, santa Lliberta i santa Beatriu, verges.

Comença l'Octavi per la Unitat dels Cristians.

* * *

El seny

El seny és, de bon principi, un mot i un concepte molt arrelat en nosaltres. El seny —la paraula— ens ve a la boca cada dos per tres. De vegades, potser, no sabem precisar ben bé el que és, però sabem pronunciar-ho com cal (també sabem quan cal pronunciar-lo), exhortar-lo, recomanar-lo i fins i tot sabem tenir-ne.

Josep Albanell

L'Església celebra

12 de gener. Diumenge. Baptisme del Senyor. Lectures: Primera, Is 42,1-4.6-7, S 28, segona Fets 10,34-38, tercera Lc 3,15-16.21-22.

13 de gener. Dilluns. Lectures: Primera, 1S 1,1-8, S 115 segona Mc 1,14-20.

14 de gener. Dimarts. Lectures: Primera, 1S 1,9-20, 1S 2,14-8, segona Mc 1,21-28.

15 de gener. Dimecres. Lectures: Primera, 1S 3,1-10.19-20, S 39, segona Mc 1,29-39.

16 de gener. Dijous. Lectures: Primera, 1S 4,1-11, S 43, segona Mc 1,40-45.

17 de gener. Divendres. Lectures: Primera, 1S 8,4-7.10-22a, S 88, segona Mc 2,1-12.

18 de gener. Dissabte. Lectures: Primera, 1S 9,1-4.17-19; 10,1a, S 20, segona Mc 2,13-17.

D'ací i d'allà

Materialisme
terrorífic

Segons el materialisme més radical, l'ull veu no pas perquè Déu així va projectar-ho, sinó perquè, després de rodar i rodar, la ruleta universal arribà cegament —sponte sua forte— a la combinació material molecular que tingué com a resultat la visió. La rosa que floreix no ho fa per treure florida que alegri els humans, és, tan sols, l'ATZAR que segueix cegament el seu camí. Pels creients, existeix Déu creador. Pels ateu, alguna incògnita porta les coses a l'objectiu. Pel materialisme rabios de Lucreci, no tan sols existeix NATURALESIA sinó fenòmens. Quan mor una persona estimada, ens adonem que no era allò que creïem, ans una mena de cosa sense fons com l'autòmata dels contes de Hoffman. Aquest materialisme lucrecià és paorós, terrorífic. Lucreci, amb aquestes teories, es va suïcidar, alguns seguidors seus són a sant Boi. Com deia un infant a la seva mare: —"La senyoreta ha dit que Déu no existeix, i ara tinc por..."—

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de l'Estany

Homes i institucions

Les arrels i les fulles

Manuel Ibáñez Escofet ha escrit un llibre interessant: *Les arrels i les fulles*. És una selecció dels articles que ha publicat a "La Vanguardia", diari del qual n'és director adjunt. No és un llibre dispers, acolorit i frívol de xafarderies. Tampoc no és una divertida, efímera conglomeració de notes d'intenció destriable, ni un gratuït recull d'humor periodístic. Cal dir tot seguit, que em sembla que és una obra que defensa el més sòlid dels nostres ideals dintre del temps. L'esperit d'aquests articles és el que dona al llibre una estructura tancada i sòlida: una lliçó que hauria d'entendre tothom.

Tota la vida d'Ibáñez Escofet està compresa en la seva tasca de periodista. El periodisme és, per ell, una esgrima. I, més encara, un al·licient. En els breus articles del llibre que comentem, sempre s'endevina la idealitat com espurneja. Tot el llibre és, en ell mateix, un catalitzador, i potser més encara, un reactiu. Espigolant, d'ací d'allà; i fins moltes vegades extreient l'última essència d'alguns articles, podríem cercar-hi un cos de doctrina polític. Pensem que l'esperit crític, el dret a la crítica és la més alta i alliberadora conquesta que devem a la sobirana Grècia.

Ibáñez Escofet coneix el nostre poble i sent molt bé el batec de la seva capacitat. L'estima, el comprèn, el serveix. I són finíssims els trets d'humor, i molt personal l'espurneig de la seva gràcia creadora.

En l'article *La pluja, himne patriòtic*, ens diu que l'home continua unit indestructiblement a la necessitat d'uns dons de la Naturalesa, i l'aigua n'és un. "Quan el déu de la pluja deixa de plorar tot es torna trist, malicent, apagat. Veure ploure és recuperar el pols de l'esperança". I quan parla dels mites, creu que ells són necessaris a la salut col·lectiva. "Si es roba grandesa a una figura insigne, se'n roba també al poble que la va forjar". Cert que Catalunya ha viscut d'uns quants tòpics històrics: La Solidaritat Catalana, la Setmana tràgica, l'Assemblea de Parlamentaris, el pistolisme, l'aventura de Prats de Molló...

També manifestacions líriques —amb una prosa clara, llisquent—, omplen les pàgines del llibre. Tenen un to poètic que amara el relat. Diríeu que us trobeu dins un ambient que dona fe en la vida. I qui millor que els poetes per penetrar en les nobles accions?

Molt emotiu i sincer l'article dedicat a Montserrat Tarradellas. Ibáñez Escofet diu d'ella: "Conservar la primera mirada pura no és un signe de dolor sinó, possiblement, d'alegria". Què més pot dir-se?

Interessants i lúcids són els tres articles que dedica a l'actual i paorós tema de la vellesa

Manuel Ibáñez Escofet, autor de "Les arrels i les fulles"

i de la jubilació. No oblidem que l'Ignasi Iglesias i Francesc Moragas ja van sentir ferides les seves ànimes pels prejudicis, convencions i indiferències que entristien la vida dels nostres vells.

Prolonguen el llibre *Les arrels i les fulles*, dos homes vinculats a la Generalitat de Catalunya: els presidents Josep Tarradellas i Jordi Pujol. Tarradellas manifesta que els articles d'Ibáñez Escofet són com "un dard llançat amb bo-

na punteria i, per tant, aconseguen l'objectiu que pretenen". Pujol subratlla que els seus articles "sorgeixen d'un amor profund a Catalunya".

Jo veig en l'Ibáñez Escofet un home d'ironia noble. Tanmateix, les observacions que fa en el llibre, són d'una persona experimentada i comprensiva. I tothora ha estimat la seva vocació de periodista i l'ha servida lleialment.

Leandre Amigó

**COMPREM ANTIGUITATS des
dels CAGANERS del PESSEBRE
fins el CAMP del BARÇA**

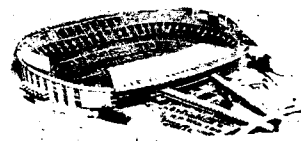

- Mobles antics, catifes, rellotges, armaris amb lluna, nines i pepas, joguines de llautó, dibuixos i pintures, làmpares, llibres vells, cuberts d'alpaca, etc. etc.

Sra. MONTSERRAT

Tel.: 215 87 61
d'11 a 2 i de 4 a 9

Passem a domicili.

"AQUÍ TENIU EL MEU SERVENT EN QUI S'HA COMPLAGUT LA MEVA ÀNIMA"

Aquest text és el començament de l'anomenat "primer cant del servent del Senyor". En aquest "cant", i en els altres tres que ens dona el profeta Isaïes, el Nou Testament hi ha trobat un anunci de la persona de Jesús. Jesús és, veritat, el Fill que ha vingut, com un servent, a fer la voluntat del Pare que l'ha enviat.

El començament del text del profeta el retrobem a l'evangel·li, en la "veu del cel" que es fa sentir després del baptisme de Jesús al Jordà. I és que Jesús, amb tota la seva vida i ministeri, ha fet exactament el que Isaïes anunciava del Servent del Senyor, ple de l'Esperit: en la humilitat i la fermesa de la creu, ha portat l'alliberament per a tothom.

Lectura del llibre del profeta Isaïes (42: 1-4.6-7)

Això diu el Senyor: "Aquí teniu el meu servent, de qui he pres possessió, el meu estimat, en qui s'ha complagut la meua ànima. He posat en ell el meu Esperit perquè porti el dret a les nacions. No crida ni alça la veu, no es fa sentir pels carrers; no trenca la canya que s'esberla, no apaga la flama del ble que vacil·la; porta el dret amb fermesa, sense defallir, sense vacil·lar, fins haver-lo implantat a la terra, fins que les illes esperin les seves decisions.

Jo, el Senyor, t'he cridat bondadosament, et prenc per la mà, t'he configurat i et destino a ser aliança del poble, llum de les nacions, per tornar la vista als ulls que han quedat cecs, per treure de la presó els encadenats i alliberar del calabós els qui vivien a la fosca".

"QUE EL SENYOR BENEIXI EL SEU POBLE AMB EL DO DE LA PAU"

El salm 28 és considerat com un dels més antics del salteri. És un càntic a la presència misteriosa de Déu. En el context de la festa d'avui, les paraules del salm canten la presència del Fill de Déu en les aigües del Jordà, manifestada per l'Esperit i per la "veu del Senyor", el Pare del cel.

El baptisme de Jesús anuncia el seu misteri pasqual, d'on vindrà la pau, pel perdó dels pecats; aquesta pau amb Déu és el que participem pel baptisme en el nom de Jesús.

Salm 28:1-2,3ac-4,3b i 9b-10 (R.: 11b)

Doneu al Senyor, fills de Déu,
doneu al Senyor glòria i honor,
honoreu el Senyor, honoreu el seu nom,
adoreu el Senyor, s'apareix la seva santedat.

R. Que el Senyor beneixi el seu poble amb el do de la pau.

La veu del Senyor es fa sentir sobre les aigües,
ve el Senyor sobre les aigües del Jordà.
La veu del Senyor és potent,
la veu del Senyor és majestuosa. R.

El Déu majestuós fa sentir el seu tro i al seu palau tot canta: Glòria!
El Senyor té el soli en les aigües diluvials,
i seu el Senyor, rei per sempre. R.

"EL SENYOR VA UNGIR JESÚS AMB L'ESPERIT SANT"

El fragment del discurs de Pere pertany a l'anunci fet per l'Apòstol a casa de Corneli, la primera família pagana convertida a la fe de Crist. Per això destaca la universalitat de la salvació, manifestada en el do de l'Esperit. Aquest Esperit és el que va omplir Jesús de Natzaret, i el va impulsar constantment fins al lliurament de la vida per amor al Pare. D'aquest Esperit participem els batejats, mitjançant el sagrament de la confirmació.

Lectura dels Fets dels Apòstols (10:34-38)

En aquells dies, Pere prengué la paraula i digué: "Ara veig de veritat que Déu no fa diferències a favor d'uns o altres; Déu acull tothom qui creu en ell i fa el bé, de qualsevol racionalitat que sigui. Ell va adreçar la seva paraula al poble d'Israel, anunciant-li la nova felicitat: la pau per Jesucrist, que és el Senyor de tots.

Vosaltres ja sabeu què ha passat darrerament per tot el país dels jueus, començant per Galilea, després que Joan havia predicat a la gent que es fessin batejar. Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el va consagrar ungint-lo amb l'Esperit Sant i amb poder. Com passà pertot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven sota la dominació del diable, perquè Déu era amb ell".

L'anunci del nou baptisme

És realment just i necessari, és el nostre deure i és la nostra salvació, Senyor, Pare sant, Déu omnipotent i etern, que sempre i en tot lloc us donem gràcies. Perquè vós en el Jordà, anunciàreu amb signes admirables el nou baptisme; per la veu que parlava del cel estant el món pot creure que el vostre Fill habita entre els homes; per l'Esperit Sant que davallà damunt d'ell en forma de colom, per reconèixer que Crist, el vostre servent, ha estat ungit i enviat a anunciar la Bona Nova als pobres. Per això, amb tot els àngels i els sants, cantem la vostra glòria, tot dient: Sant, sant, sant...

(Prefaci del Baptisme del Senyor)

El baptisme de Jesús en el Jordà ha estat celebrat des de fa molts segles per l'Església d'Orient com una de les principals manifestacions del Senyor. També a l'Església d'Occident s'ha celebrat aquest misteri, encara que fins a la reforma litúrgica se situava en l'octava de l'Epifania, el dia 13 de gener. Això feia que l'assemblea dominical quedés apartada gairebé sempre d'aquesta celebració. Amb bon encert, el nou calendari ha situat la celebració el primer diumenge després de l'Epifania.

El prefaci —vegeu text en començar— explica la importància de la festa i del misteri. És un "anunci del nou baptisme", és a dir, del baptisme en el nom de la Trinitat, amb el qual nosaltres, cristians hem estat batejats.

El que succeeix al Jordà quan Jesús vol ésser batejat per Joan està ple de significació. No és només el començament del seu ministeri de proclamador del Regne de Déu; és, ben bé, la imatge anticipada de tot el misteri pasqual en la seva plenitud. Per això diu el prefaci que "anuncia el nou baptisme", puix el baptisme incorpora l'home al misteri pasqual.

En efecte: ¿què és el que succeirà a la creu, en el calvari? ¿i vers on portarà aquesta fidelitat de Crist al Pare, fins a lliurar el seu esperit a les seves mans?

Al calvari Jesús apareixerà als homes com un pecador, així com al Jordà volgué posar-se entremig dels que es confessaven pecadors, per rebre el baptisme de penitència. És la humiliació que comporta la solidaritat de Jesús amb els homes pecadors que som tots, els seus germans en la carn i en la sang. Però, al fons del seu cor, aquesta solidaritat és assumida per transformar els germans: enmig dels homes, serà el testimoni de l'amor misericordiós del Pare, i el Pare, glorificant-lo com a Fill seu en la resurrecció, el constituirà Cap de la humanitat renovada i donador de l'Esperit Sant als qui creguin en Ell.

Al Jordà, s'anuncia aquesta glorificació de Jesús: "per la veu que parlava des del cel, el món pot creure que el vostre Fill habita entre els homes". Al Jordà també s'anuncia la nova humanitat creada en la força de l'Esperit. "Per l'Esperit Sant que devallà damunt d'ell —Jesús— en forma de colom, pot reconèixer que Crist, el vostre servent, ha estat ungit i enviat a anunciar la Bona Nova als pobres". La imatge de colom que s'acosta a Jesús ens fa pensar en el colom que s'acosta a Noè, després del diluvi, anunciant que s'ha acabat la destrucció, i comença un món nou. Jesús és, d'una manera més autèntica que Noè, el començament de la nova creació. Ell dona l'Esperit que tot ho renova.

¿No és veritat que, espontàniament, pensem ja en Pasqua i en Pentecostès? ¿I no és veritat que ens adonem del que és el nostre baptisme i la nostra Confirmació? Incorporats a la mort de Crist pel baptisme, comencem a viure la vida nova de fills de Déu, marcats pel segell de l'Esperit Sant. Gràcies a Déu!

Orientacions sobre el baptisme dels infants

"La pastoral del baptisme dels infants ha estat afavorida en gran manera des de la promulgació del nou Ritual redactat segons les directrius del Concili Vaticà II. Tot amb tot, encara no han estat dissipades completament les dificultats amb què es troben els pares cristians i els pastors d'ànimes a causa de la ràpida transformació de la societat que fa difícil l'educació de la fe i la perseverança dels joves.

Molts pares, efectivament, estan angoixats en veure com els seus fills abandonen la fe i la pràctica sacramental malgrat l'educació cristiana que s'han esforçat a donar-los, i alguns pastors d'ànimes es demanen si no haurien de ser més exigents abans de batejar els infants..."

Amb aquests paràgrafs comença el document que, fa cinc anys, va publicar la Congregació per la Doctrina de la Fe sobre el baptisme dels infants. És un document que reflexiona sobre els problemes de la pastoral baptismal, i dona orientacions per a la pràctica, seguint els principis bàsics de la fe de l'Església. És un document important, perquè, com deia el cardenal Etchegaray comentant-lo, "el baptisme dels pàrvuls planteja la qüestió permanent de la qualitat de la fe de l'Església, i aquesta qüestió resulta angoixosa a les regions deschristianitzades".

El document reafirma, evidentment, el principi de la necessitat del baptisme, tal com Jesucrist ens l'ha proposada. "El baptisme dels fills de pares cristians no pot ser considerat com a facultatiu. No es tracta d'una qüestió disciplinària: és un acte de fe en la gratuïtat i en la prioritat absoluta de l'amor de Déu. L'Església, quan bateja, és diu a si mateixa el que ella és: servidora de la vocació divina dels homes" (Etchegaray).

El document, alhora, analitza les dificultats que acostumen a posar-se en relació amb el baptisme dels infants: la manca d'un acte de fe personal per part dels infants, el tema de la llibertat de l'infant, la situació sociològica actual, i el

plantejament mateix de la pastoral sacramental. Els raonaments de la resposta són clars, i es mouen sempre en la valoració del do de Déu que s'avança als nostres esforços, en la intervenció de la fe de l'Església que porta, maternalment, els infants, i en el sentit mateix del que és l'Església com a sagrament visible del Crist.

La conclusió pràctica s'enclou en aquests "dos principis, el segon dels quals està subordinat al primer:

1. El baptisme, necessari per a la salvació, és el signe i l'instrument de l'amor provinent de Déu que allibera del pecat i comunica la participació a la vida divina; de per si mateix, el do d'aquests béns no ha de ser diferit als infants.

2. Han de ser preses les garanties necessàries perquè aquest do pugui desenvolupar-se mitjançant una educació veritable de la fe i en la vida cristiana, de tal manera que el sagrament pugui assolir plenament la seva "realitat". Normalment aquestes garanties són donades pels pares o pels familiars més propers, per més que poden ser suplertes de diverses maneres per la comunitat cristiana. Però si aquestes garanties no són realment serioses, hom podrà veure's portat a diferir el sagrament; i fins a refusar-lo, quan d'una manera certa siguin inexistents." (Instrucció, n. 28).

La Instrucció comenta aquests principis, dient entre altres coses:

"Ha de quedar ben clar, en primer lloc, que el refús del baptisme no és una forma de pressió. Per altra banda, no s'ha de parlar de refús, ni molt menys de discriminació, sinó d'un retardament de tipus pedagògic, que tendeix, segons els casos, a fer progressar la família en la fe o a fer-la més conscient de les responsabilitats que li són pròpies.

Pel que fa a les garanties, cal creure que tota assegurança que ofereixi una esperança fundada sobre l'educació cristiana dels infants és digne de ser judicada com a suficient." (Instrucció n. 31).

"JESÚS FOU BATEJAT. MENTRE PREGAVA S'OBRÍ EL CEL"

Tots els evangelistes expliquen el fet del baptisme de Jesús en el Jordà; és el fet que marca el començament de la predicació de Jesús, i l'acompliment de la missió del Baptista.

L'evangelista sant Lluc remarca l'actitud espiritual de Jesús en aquests moments: la pregària, la comunicació íntima amb el Pare que l'estima. La imatge del "cel obert" significa precisament que Déu s'ha fet present entre els homes per salvar-los, i que l'Esperit Sant està ja donat a Jesús de Natzaret, perquè després pugui ser comunicat a tothom qui cregui en Ell.

Evangel·li segons sant Lluc (3: 15-16,21-22)

En aquell temps, la gent que vivia en l'expectació, sospitava si Joan no fóra potser el Messies. Ell respongué dient a tothom: "Jo us batejo només amb aigua, però ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni de deslligar-li el calçat. Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc".

Un dia que tot el poble es feia batejar, Jesús també fou batejat. Mentre pregava, s'obrí el cel i baixà cap a ell l'Esperit Sant en figura corporal com un colom i una veu digué des del cel: "Éts el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut".

La Bíblia a l'abast

JOSEP M. ARAGONÈS

El Senyor de la tempestat

(Salm 28 - H.29:1-2.3ac-4.3b i
9b-10 R.: 11b)

Instrument de salvació

Vet aquí un salm ecològic. Es tracta d'un himne a Déu, amo i senyor de la tempesta: "les aigües immenses" (v. 3c) —que el leccionari dominical tradueix per "les aigües del Jordà", possiblement pensant en la commemoració del baptisme de Jesús— al·lusió al Mar Mediterrani esvalotat, "la veu del Senyor" (v. 4 i 5), o sigui el tro que retruny i que, segons el v. 7, "fa espurnejar flames de foc", això és, l'escat dels llamps, "les aigües diluvials", damunt de les quals s'assenta ferm el soli de Jahvè (v. 10), són els grans elements que, quan s'encabriten, fan trontollar les muntanyes més fermes i arremolinen deserts i boscos, tot omplint de terror els pobres mortals que, desconexors dels secrets de la natura, ho atribueixen a la irritació de la divinitat que descarrega la seva ira sobre el món. És molt possible que sota la versió actual d'aquest salm, hi hagi un antic substrat cananeu d'exaltació de Baal, déu de la tempestat. El salmista, però l'ha convertit magistralment en una peça religiosa de gran bellesa i senzillesa, que professa la fe d'Israel en el Déu creador i la seva confiança en el Senyor que domina els elements, sense que cap d'ells se li escapi de

les mans. Així, sota la figura de la tempesta de Déu, el salmista, ens presenta la lluita i el triomf de Jahvè sobre els enemics d'Israel. En la perspectiva de la celebració del Baptisme del Senyor, el cant d'aquest salm responsorial ens porta a veure la naturalesa i els seus elements com els grans instruments de salvació que Déu usa en benefici dels homes redimits. Així l'aigua, que malgrat que pugui mostrar-se terrible instrument de la justícia divina —pensem en el diluvi bíblic—, esdevé purificació i fecundadora quan l'Esperit i la paraula de l'Església la fan sacrament baptismal.

No tingueu por

Després de la lectura d'Isaïes, en la celebració d'avui, el salm responsorial és una invitació a la confiança i a vèncer la por. El Senyor és qui domina totes les tempestats. Tant les ecològiques com les psicològiques o les socio-religioses-político-culturals —perdoneu la complexitat de la composició verbal—. Els qui hem rebut el baptisme i hem estat units a Jesucrist, hauriem de ser més valents. Ara sabem molt bé

com es congrien les tempestes, què són els llamps, els trons, els ruixats, les torrentades... Ho sabem, però no ho podem ni evitar ni desviar, malgrat que ens sigui possible preveure-ho. Els nostres coneixements científics ens situen molt lluny d'aquella credulitat de la humanitat antiga. Però el pànic que tot plegat ens produeix és força semblant al d'ells. Ens cal aprofundir en la fe del salmista: El Senyor té el soli en les aigües diluvials, i seu el Senyor, rei per sempre (v. 10). Aquesta fe té una expressió en la saviesa antiga del nostre poble quan diu: "No es mou ni una fulla que Déu no ho vulla". I el que diem de les tempestes còsmiques, ens convé aplicar-ho a les tempestades de la història, a les tempestats socials, culturals i també religioses. Sobre tot entre nosaltres no aniria gens malament que superéssim la crispació que s'apodera d'alguns davant de les preteses —o reals— tempestes eclesials. La veu del Senyor es fa sentir sobre les aigües, ve el Senyor sobre les aigües del Jordà (v. 3ac). L'aigua baptismal, de la qual neix constantment el poble de Déu, és a les mans del Senyor. I malgrat que puguin

també agitar-se aquestes aigües sagrades, el Senyor les domina i les guia. Un xic més de fe ens ajudaria a vèncer i a superar tempestes de pessimisme i d'optimisme cancorós, i ens aniria molt bé dedicar-nos a la tasca de construir l'Església en pau.

"Glòria a Déu... i a la terra pau"

El salm comença amb la visió de la glòria de Déu proclamada i celebrada "a dalt el cel" (vv. 1-2). Segueix amb la visió de la vida de la humanitat que és lluita constant contra tota mena de tempestes, amb la força que ens comunica la fe: Déu és més enllà —per damunt— de la tempesta, però també hi és al seu cor mateix, dominant-la i menant-la. El Déu majestuós fa sentir el seu tro —la seva veu— i al seu palau tot canta: Glòria! (vv. 3b i 9b). El palau de Déu és certament el cel, on "els fills de Déu" —els àngels— adoren la seva santedat. Però també és el "cosmos", on aquests altres fills de Déu, nascuts del bany de l'aigua i la paraula, s'apleguen en el seu poble per celebrar les meravelles de la pasqua de Jesucrist. Que el Senyor faci poderós el seu poble, que el Senyor el beneixi amb el do de la pau (v. 11). La primera festa de Nadal ens posava als llavis el "Glòria a Déu a dalt el cel". La darrera ens diu la confiança que Jesús ens fa néixer en el cor: "I a la terra, pau als homes que estimen el Senyor".

Cultura científica

"... a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots."

Antonino Zichichi

"Dels quatre elements als quarks"

48. Amb dos quarks i dos antiquarks no n'hi ha prou

FRANCESC NICOLAU

Professor de la Facultat de
Teologia de Barcelona

Els components u, d, $\bar{u}$, $\bar{d}$, que diem la setmana passada, no eren suficients per a explicar la composició de totes les partícules conegudes el 1964. Calia completar, o complicar, la teoria afegint-hi alguna cosa més. Les partícules "estranys" eren partícules reals ben constatades, per estranyes que fossin, i tenien dret a una explicació de la seva existència, la qual no es veia pas com podia ser fruit de la composició de només aquells quatre quarks. Com donar-ne raó?

Els hadrons "estranys" s'expliquen amb un quark més

Quan Gell-Mann introduí el "nombre màgic" per a explicar l'existència de les partícules estranyes no donava més que una solució provisional. Ara, amb la introducció d'un nou quark, resol·lia millor la cosa. Comencem pel barió Λ (lambda), descobert alhora que els mesons K; era neutre i un 20% més pesat que un protó. Com els K, tenia una vida força llarga: 10^{-10} seg (una deu-

mil·lèsima de milionèsima de segon), en comparació de la vida dels barions delta (de 10^{-24} s, una bilionèsima de bilionèsima de segon), cosa que també demostrava que era per interacció dèbil que es desintegrava. Com explicar la seva existència i propietats semblants a les d'un neutró? Molt senzillament: si a més dels quarks u i d existeix un altre quark que anomenarem s (de "strange", estrany) de característiques semblants a les del d, amb $-1/3$ de càrrega elèctrica i $1/3$ de nombre bariònic, però de més massa (de 450 MeV, en comptes dels 300 MeV que tenien els u i d), el Λ s'explica com uds. I no tan sols la composició de Λ , sinó de tots els altres barions "estranys" pot explicar-se. Així, el multiplet d'isospin format per les tres partícules Σ (sigma) podia descriure's així: $\Sigma^+ = uus$, $\Sigma^- = uds$, $\Sigma^0 = dds$. I les partícules Ξ (xi) d'aquesta manera: $\Xi^0 = dss$, i finalment la cèlebre Ω^- (omega menys), ja prevista per Gell-Mann en la seva classificació, era interpretada $\Omega^- = sss$, cosa que la feia ser la més pesada de totes i li esqueia el nom d'omega, que és l'última lletra de l'alfabet grec.

I també rebien explicació els tres barions Σ^* (sigma amb asterisc) i els dos Ξ^* (xi amb asterisc), una mica més pesats que

els Σ i Ξ , dits abans, ja que resultaven tenir la mateixa composició que ells però amb una orientació paral·lela dels spins dels tres quarks components, i no amb un contrari al dels altres dos, cosa que els feia augmentar de pes, a causa de l'augment d'energia que això suposava, tal com passava també amb les Δ^+ i Δ^- respecte del neutró i protó.

Com també quedaven explicats tots els mesons "estranys". Tot mesó, segons la teoria, és compost d'un quark i un antiquark. Si ara hi ha tres quarks i els seus corresponents anti, podem fer en total tres per tres, o sigui nou, composicions. Lliga això amb l'observació? Del tot! Els quatre mesons K (o "kaons", com se'ls anomena ara) es poden interpretar així: $K^0 = ds$, $K^- = us$, $K^+ = us$, i també reben explicació els neutres η , η' (eta i eta prima) que s'interpreten com una barreja de ss amb uu i dd. Més encara, així com els barions Σ i Ξ tenien els seus companys amb asterisc, també els kaons tenen els seus germans K^* una mica més pesats, formats com els seus homònims sense asterisc, però amb els spins dels dos quarks paral·lels, en lloc d'oposats, i, en conseqüència, amb una mica més de massa tal com demana la seva major energia interna. Fins aquí, doncs, la teo-

ria anava confirmant-se útil per a explicar totes les partícules... almenys les conegudes el 1964.

Una nova partícula fa introduir un altre quark

Ben aviat els físics es plantejaren una qüestió: no podria establir-se algun paral·lisme o semblança entre els quarks components dels hadrons i les partícules lleugeres o leptons? De leptons, se'n coneixien només dos parells (i les seves corresponents antipartícules); eren l'electró i el seu neutri (e i $\bar{e}$), i el muó i el seu neutri (μ i $\bar{\mu}$). El muó, recordem-ho, és aquella partícula que quan es descobrí s'anomenà mesó μ , però que no té res a veure amb els mesons, és un germanet dels electrons; ho té tot igual, excepte la massa: és unes 200 vegades més pesat. Ara bé, de quarks només en tenim tres u, d i s, i el quark s és com un germà del d, llevat que té més massa. No podria ser, doncs, que, així com el neutri muònic és correspon amb el neutri electrònic, completant el nombre de 4 leptons, hi hagués també un quart quark més pesat que l'u, però amb les altres característiques iguals, per arribar també al mateix nombre? Si són 4 les forces o interaccions fonamentals i 4 els leptons, el principi de la simplicitat de la natura no demana que siguin també

quatre els components de tota la matèria hidrònica? Pensant en aquesta possibilitat alguns físics van voler provar si amb energies més intenses podien fer aparèixer en els acceleradors noves partícules que exigissin el quark que fes quatre. Però detectar-ne de noves en la selva de partícules conegudes no era cosa fàcil. Calia fer anàlisis molt meticuloses.

Tanmateix la seva constància no es va veure defraudada: deu anys més tard, el dilluns 11 de novembre de 1974 al SLAC de Califòrnia es feia la memorable troballa: una nova partícula de massa aproximada 3.100 MeV, (més exactament ara sabem que és de 3.097 MeV) que anomenaren ψ (psi), amb una vida mil vegades més llarga que el que hom podia esperar per la seva gran massa, que era més de tres vegades la del protó amb tot i ser un mesó, cosa que només podia explicar-se si es tractava d'una composició nova de ingredients més pesats que els coneguts. Els físics es restaren "encantats", i "encant" (= *charme*, que origina la inicial C) és el nom que posaren al nou quark que calia admetre. La Ψ havia de comprendre's d'aquest nou vint i del seu anti, és a dir: $\Psi = c\bar{c}$. Va ser el començament d'una nova etapa en la història de la investigació de la matèria.

Vida Creixent

Moviment cristià de gent gran

“...Comporteu-vos d’una manera digna del Senyor, complaent-lo en tot, fructificant en tota mena d’obres bones i “creixent” en el coneixement de Déu.” (Col. 1,10)

Esperança

Sense esperança la vida és trista. És impossible d’estimar la vida si no es viu esperançadament. Sofrir sense ni una escletxa d’esperança és insuportable.

A vegades la gent gran ofeguen l’esperança vivint de records, però el passat pot ser un bon fonament de l’esperança, en recordar que Déu mai no ens ha defraudat.

Les realitats, en algunes ocasions frenen l’esperança però la fe ajuda a trencar les resistències. L’esperança fa possible sembrar i també recollir. Els temors, les angoixes, les hores fosques són signe d’una esperança oblidada.

Esperar no és seguretat al cent per cent; és acceptar confiadament i raonablement un risc. Abraham esperava contra tota esperança i no en sortí defraudat. La història de la salvació és una història d’esperances mai fallides i sempre obertes al futur.

L’esperança es converteix en seguretat com més lluny es projecta i menys s’apuntala en allò que caduca. L’esperança fa progressar les persones, les institucions i els pobles.

Un poble sense infants és un poble abocat a la desaparició pel camí de la desesperació. Els infants són l’esperança de la gent gran.

Maria és model d’esperança. Esperava l’alliberament d’Israel. L’anunci de l’Àngel obrí en Ella una nova esperança: l’infant que batejava en les seves estranyes, el que més tard acaronava, era el Déu-en-nosaltres que venia a complir una gran missió. Maria esperava tot cercant l’infant perdut i confiava, a Canà, quan deia als criats que fessin tot el que Jesús els digués. Maria seguia esperant al peu de la creu, quan totes les esperances humanes s’havien apagat.

Esperar no vol dir absència de sofriment, però qui espera és capaç de fer suportable el sofrir. Per aquell que ha viscut esperant, morir és l’encontre joïós amb Aquell en qui ha esperat.

Lluís Antoni

Amb el nou any, un nou afany

Tot desitjant que us hagin provat força les festes nadalenques, us invitem a mirar amb confiança i optimisme les perspectives que pot oferir-nos l’any que comencem.

Pel que fa a “Vida Creixent”, hem de fer tot el possible perquè, entre tots, anem consolidant el poc o molt que s’ha aconseguit, tant pel que fa a cada Grup en particular com en el conjunt del nostre moviment que, precisament per ser-ho, ens obliga a no restar immòbils.

Procurem fer passos endavant i segurs vers l’aprofundiment de la nostra amistat, segons la voluntat, la força i l’exemple que Crist ens dona. Mirem de viure tothora la joia

d’estar sempre disponibles als altres, ja que això ens allibera de tot isolament i egoisme. Evitem, per tant, l’isolament personal i de Grup. Formem tots plegats un col·lectiu que no pretén pas ofegar ni uniformar les persones, sinó, tot al contrari, afermar-les amb la solidaritat de valors propis que ens aportem els uns als altres.

A PROPÒSIT D’AIXÒ

L’any 1986, pot marcar una fita important per a “Vida Creixent”, de cara a una progressiva expansió a totes les diòcesis catalanes. S’està projectant per aquest motiu, una

trobada a Manresa —pel fet de considerar-se una de les ciutats més equidistants entre els límits del nostre Principat—. És, doncs, important que ja des d’ara, cadascun dels membres, i fins i tot dels simpatitzants, de “Vida Creixent”, ho prenguem a càrrec i ens sentim corresponsables de l’assoliment i reeiximent d’aquest important, i potser transcendental, acte.

Confiem amb el vostre entusiasme, suport i pregàries!

El Consiliari

Lluís Antoni Sobreroca,
s.j.

Pel Comitè Coordinador
Joan Viñas

Reivindicació del “vell”

Heus ací la resta de la intervenció del P. Liborio López, s.j. Coordinador i Consiliari nacional de “Vida Ascendente”, a la nostra darrera Assemblea.

La paraula “vell” sol tenir una accepció de menyspreu per alguns. I això no és just. El que és lamentable són aquelles persones que, tot i ser aquesta la seva condició per raó de l’edat, sembla que se n’avergonyeixin quan diuen: —“Jo, encara em conservo jove”...

A “Vida Creixent” el valor el donem a tota la persona completa, aquella que tot i les seves riqueses acumulades sap assumir també les pròpies limitacions, mantenir-se ferma en les seves conviccions i afectes i conserva prou lucidesa per agrair el do més preuat que Déu li ha concedit, la vida. Amb la qual participa, ni que sigui només un bocí, de la vida divina.

Per a nosaltres, ésser “vell” significa tenir la sort de viure més temps i comptar així amb un passat, un present i un esdevenidor”, cosa que, dissortadament no tothom pot aconseguir. Ens cal, doncs, “viure al dia” els que ens restin d’existència.

És necessari destruir els mites que desvaloren l’època de la vellesa. Per això, el nostre moviment vol ser una força activa, capaç de descobrir i denunciar les mancances de la gent gran. I maldarem —amb la força de la Paraula més que no pas amb simples paraules— perquè sigui reconeguda plenament la nostra personalitat d’éssers humans en la vellesa, ja que desvalorar una persona és un pecat i una ofensa.

Hem de ser un moviment viu en totes les diòcesis catalanes, com ho són “Vida Ascendente” a Espanya i “La Vie Montante” a nivell internacional. Mirem de promoure i propiciar ocasions per a parlar-ne i donar-lo a conèixer. Que arreu puguin anar-se creant nous Grups de “Vida Creixent” a l’interior dels quals les persones s’esforcin a “viure més i millor”.

“Vida Creixent” no pretén uniformar les persones, sinó afermar-les la solidaritat de valors propis que ens aportem els uns als altres. En la foto veiem la darrera trobada del col·lectiu amb el bisbe Daumal.

PREGÀRIES DE LA GENT GRAN

En la seva col·lecció “Celebrar”, el Centre de Pastoral Litúrgica ha editat els volums I i II d’aquestes pregàries, preparades per Josep Lligades i amb la col·laboració de “Vida Creixent”.

Us els recomanem molt especialment i en tenim a la vostra disposició al Secretariat. El seu preu és de Ptes. 110’- cada exemplar.

COM PERTÀNYER A “VIDA CREIXENT”

Informe-vos a la vostra parròquia, entitat o moviment d’Església del qual formeu part.
O bé, directament al Secretariat Provisional, Balmes, 16, 5è. 08007 Barcelona. Telef. 318 48 96 (De 12 a 1 del matí o de 6 a 8 de la tarda).

"Catalunya Cristiana", conscient de la importància i repercussió que pot tenir el "II Congrés Internacional de la Llengua Catalana", anirà informant periòdicament sobre aquest tema.

Ara que ja s'han iniciat les tasques del "II Congrés Internacional de la Llengua Catalana", crec que pot ésser interessant explicar com la "Fundació Congrés de Cultura Catalana" ha estat un dels factors decisius per tal que es pogués celebrar. Ho faré sense cap afany de protagonisme i perquè crec que és important que tots els que fan possible la "Fundació" tinguin coneixement de quines han estat des de sempre les nostres posició i funció.

Durant l'any 1981 la "Fundació" va trametre a prop d'un centenar de persones de reconegut prestigi en els camps del saber i de la creació, així com a les institucions o associacions culturals més representatives, un qüestionari en el qual es demanava sobre l'oportunitat de celebrar un "II Congrés Internacional de la Llengua Catalana". Pràcticament tothom va contestar en sentit positiu. Calia fer una reflexió col·lectiva sobre la situació del català des de la doble perspectiva de la sòcio-lingüística i de la derivada de la nova situació política sorgida amb els estatuts d'autonomia.

El Patronat de la "Fundació", en la seva reunió del 23 de novembre de 1981, va decidir donar els primers passos. Durant l'any 1982 es varen celebrar reunions entre especialistes i representants de les institucions i associacions més significatives dels àmbits universitari i cultural. S'assoliren determinats acords, però tot i que ningú no va posar en dubte la necessitat de celebrar el "Congrés", les mateixes dificultats que presentaven la solució d'alguns problemes i la no disponibilitat de les persones més idònies per organitzar-lo, feren que calgués esperar.

En la reunió del novembre de 1984, el Patronat de la "Fundació" va decidir recomençar els contactes per tal d'activar la celebració del "Congrés". El Patronat havia acceptat plenament l'acord del Consell Assessor, que en la reunió d'octubre del mateix any havia dictaminat la urgència i la necessitat de celebrar-lo.

Des de principis d'aquest any, la "Fundació" va iniciar els contactes pertinents per tal de comprometre les persones i posar en marxa el projecte. Però, com ja s'ha dit abans, la "Fundació" en cap moment no ha volgut tenir cap protagonisme i de bell antuvi ha col·laborat al costat de les altres associacions i institucions. Una col·laboració que, no obstant això, en el nostre cas tindrà una especial dimensió. La "Fundació" durant els anys 1985, 1986 i 1987 farà un esforç econòmic molt notable, condicionant les activitats que normalment es duen a terme. El Patronat, davant la magnitud del II Congrés, decidí fer aportacions extraordinàries, que al final seran d'uns vint milions de pessetes. D'aquesta manera esperem que la nostra participació sigui una paута per a les altres institucions públiques i privades que han de fer possible la seva celebració.

Hi havia altres raons que expliquen que la "Fundació" hagi actuat simplement com aglutinadora. Des d'un principi es va creure que el II Congrés havia de ser una iniciativa de la societat civil i que, per tant havia de connectar

amb la gran majoria de ciutadans, salvant així les normals diferències o divisions que existeixen en una societat democràtica complexa. La problemàtica d'una llengua com la catalana va més enllà dels programes dels partits polítics o dels moviments cívics. És una problemàtica que afecta tota la comunitat.

Una iniciativa de la societat

Contràriament al I Congrés de l'any 1906, que va ser auspicat per la Diputació de Barcelona, el que ara s'ha de celebrar, necessàriament havia de sorgir com una iniciativa de la societat si volem que realment tingui eficàcia. No podem oblidar que la llengua catalana és parlada en tres estats i que el Principat d'Andorra la té com a única oficial. Alhora, tres comunitats autònomes de l'Estat espanyol la proclamen com a llengua pròpia, per tant cooficial. Esperar que els tres estats, juntament amb el Principat d'Andorra, establissin acords per a l'estudi de la problemàtica del català, com a mínim és utòpic. Com també és difícil desgraciadament que, ara per ara, les institucions autonòmiques del País Valencià, les Illes Balears i Catalunya duguin a terme els acords pertinents per tal d'establir una mateixa política respecte a la llengua comuna.

El protagonisme de la societat civil de tot l'àmbit lingüístic venia, doncs, imposit per la realitat de les coses. Crec que es pot dir que ha estat un gran èxit que la convocatòria del II Congrés vingui feta per les associacions i institucions més representatives de totes les terres catalanes i, sens dubte, és un fet històric que cal valorar molt positivament. Això no vol dir, ni de bon tros, que les institucions públiques se n'hagin de desentendre. Tot el contrari; la pressió de la societat ha provocat o hauria de provocar que els poders públics accentuïn el procés de normalització lingüística, el qual només serà real en la mesura que sigui activament assumida per les institucions representatives i de govern, així com els seus organismes, que posseeixin uns mitjans col·lectius d'influència directa i indirecta que cap poder privat no pot tenir.

Una fita històrica

D'altra banda, l'actuació de la "Fundació", la seva constància a mantenir la necessitat de la celebració del II Congrés, crec que ve justificada per un conjunt de raons que ara voldria resumir breument.

Hi ha unes raons històriques. Les conseqüències de la Guerra Civil foren nefastes per a Catalunya, que sofri un dels seus pitjors períodes de repressió cultural i lingüística. Al País Valencià i les Illes Balears va significar no poder consolidar les conquestes assolides principalment durant els anys de la II República. D'altra banda, ja en temps de la Guerra Civil, per part dels vencedors es va iniciar una política disgregadora de la unitat de la llengua catalana per ser substituïda per un folklorisme regionalista que anihilava

qualsevol contingut cultural autèntic, seriós i unitari.

Per un altre costat, Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears, especialment durant aquests últims vint-i-cinc anys, han rebut un gran nombre d'immigrants que ha provocat que en determinades zones el català no sigui la llengua majoritària. Aquesta nova fisonomia sòcio-lingüística havia d'influir i crear problemes addicionals que incideixen en qualsevol procés de normalització que es vulgui dur a terme.

Per últim, cal tenir en compte que després de la II Guerra Mundial i el procés de descolonització que la segueix, sorgeix una nova consciència respecte a les llengües i cultures sense Estat. Una nova consciència que queda traduïda en els grans documents polítics internacionals que se subscriuen i que ben aviat haurien de tenir conseqüències positives arreu del món i, en primer lloc, en la nostra àrea geo-política, que és Europa.

Hi ha també unes raons polítiques, enteses aquestes en el seu sentit més genèric. Amb la Constitució del 1978 i els Estatuts d'Autonomia que en sorgeixen, el català és proclamat com a llengua pròpia en tres comunitats autònomes. És aquest un fet nou en la nostra història, per tant necessitem respostes diferents, que no són altres que posar els fonaments d'una fluïda, noble i respectuosa col·laboració entre les gents i les institucions de les Illes Balears, el País Valencià i Catalunya. Col·laboració que és possible a partir dels respectius estatuts d'autonomia i que també és necessari per a la nostra integració a Europa. S'ha d'aconseguir que les tres comunitats de parla catalana, sense ser l'oficial d'un estat membre, serà un dels idiomes co-

munitaris més importants, no sols per la seva història i la seva literatura, sinó també pel nombre de persones que el parlen.

Per últim, hi ha raons derivades de la revolució tecnològica que s'està produint en la nostra àrea cultural. No sols s'ha de tenir en compte l'acaparadora influència dels mitjans de comunicació de masses, sinó també les noves tecnologies que imposen nous llenguatges. La llengua catalana ha de tenir respostes a un nou repete que no respecta fronteres ni estats.

Sens dubte el II Congrés Inter-

nacional de la Llengua Catalana serà una fita històrica i d'ell han de sortir solucions i iniciatives que han de significar refermar els fonaments d'una cultura i d'un poble que té dret a viure i ser respectat en totes les seves característiques originals, la principal de les quals és la seva pròpia llengua. El nostre no és ja un problema de recobrar-la, sinó de normalitzar-la, és a dir, de fer possible la seva plenitud en tots els àmbits en què es desenvolupa l'individu i la societat.

Gregori Mir
Vocal del Comitè Executiu

El doctor Badia demana el suport dels alcaldes de Catalunya

El doctor Antoni Badia i Margarit, president del Congrés, ha enviat una carta a tots els alcaldes de Catalunya per informar-los dels objectius d'aquest important esdeveniment i demanar-los el seu suport.

Aquest és el text íntegre de la carta del doctor Badia:

Il·lm. Senyor:

Al marge de totes les gestions que, referides al II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, puguin haver-hi hagut o no fins ara amb aquest Ajuntament, voldria d'una manera molt personal expressar-vos la meua convicció, que serà com una mena de plebiscit i d'una exemplaritat molt efectiva el fet que tots els ajuntaments es facin entitats congressistes i manifestin el seu suport al II Congrés.

En els documents del I Congrés de 1906 preocupat per la normativització, hi figuren, donant-li suport alguns ajuntaments.

Aquest II Congrés té uns altres objectius: Fer un estudi exhaustiu de la situació de l'ús del català i de les seves perspectives i solucions, i fer una sotragada col·lectiva per conscienciar tothom que hem de ser agents actius en la normalització de la nostra llengua.

Això només es pot fer amb un gran esperit unitari, sabent com sabem tots que la llengua catalana és un patrimoni comú i que és penyora de cohesió d'una comunitat històrica.

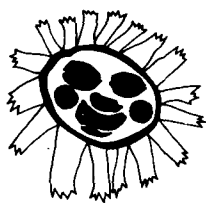
En els documents del Congrés de 1986 han de figurar-hi tots els ajuntaments. Necessitem que el consistori de la vostra població destini pel Congrés, en el pressupost de 1986, unes partides el més significatives possible, pensant que aquests esdeveniments són més que extraordinaris.

Els ajuntaments i tots els ciutadans seran beneficiaris de les activitats, conferències, taules rodones, actes culturals, accions de sensibilització que es preveuen durant els mesos de març, abril i maig. Prèviament, però, ens cal crear la base efectiva, és a dir, els congressistes individuals i col·lectius que facin que aquesta futura programació sigui possible.

Creiem que la transcendència del Congrés esdevindrà acrescudada en tant que la vostra corporació es faci congressista. I per això ens adreçem especialment a vós, com el màxim representant del Consistori i dels ciutadans. Aquest Congrés depassa el moment actual per convertir-se, sobretot, en un esdeveniment històric.

Esperant-ho així, us saluda cordialment,

Antoni M. Badia i Margarit
President de la Comissió Organitzadora del
II Congrés Internacional de la Llengua Catalana."

moviment RIALES de Catalunya

12 diumenge. BANYOLES Teatre Victòria 17 h. representació de l'obra *Les armes de la bagatel·la* a càrrec de L'aula de teatre de la Institució Montserrat.

BLANES esbarjo parroquial 18 h. espectacle de pallsos Mutis i a la gàbia a càrrec del Teatre Mòbil.

CELDRÀ Ateneu 17 h. varietats de circ a càrrec del Petit circ de carrer.

EL VENDRELL Cinema Tivoli 12 h. estrena de la pel·lícula francesa de dibuixos animats en colors *Els amos del temps*.

IGUALADA Ateneu 12,15 h. projecció de la pel·lícula australiana d'imatges reals i dibuixos animats *Les aventures de Toby Nelson*.

LA GARRIGA Patronat 17,30 h. projecció de la pel·lícula *El retorn del Jedi*.

MANRESA Sala Ciutat 17,30 h. projecció de la pel·lícula danesa d'imatges reals i colors *Otto, el rinoceront*.

OLOT Teatre Principal fundació pública 12 h. representació de l'obra *La rateta ja no escombra l'escaleta* a càrrec del grup La trepa.

SANT CELONI Auditori de la Salle 12 i 17 h. estrena de la pel·lícula francesa de dibuixos animats *Els amos del temps*.

SANT CUGAT DEL VALLÈS Unió Santcugatena 12 h. espectacle musical *La cançó més bonica del món* a càrrec de la Camerata de cançó tradicional.

TERRASSA Teatre Principal 12 h. estrena de la pel·lícula danesa d'imatges reals i colors *Otto, el rinoceront*.

SABADELL Auditori de la Caixa d'Estalvis de Sabadell 18 h. representació de l'obra *El secret dels escarbats blancs* a càrrec del grup U de cuc.

19 diumenge. BADALONA Centre parroquial San Josep 12 i 18 h. estrena de la pel·lícula danesa d'imatges reals i colors *Otto, el rinoceront*.

CERDANYOLA DEL VALLÈS Casal parroquial 12 h. espectacle de pallsos Mutis i a la gàbia a càrrec del Teatre Mòbil.

GAVÀ Centre cultural 12 h. representació de l'obra *Coloraines* a càrrec del grup La tricicleta.

PALAFRUGELL Teatre Victòria 17 h. Miscel·lània a càrrec del grup Marceline i Sylvestre.

RIPOLL Cinema Condal 11,30 h. projecció de la pel·lícula txeca d'imatges reals i colors *El fantasma de l'avió* i el curt metratge *El castell del Llop*.

RUBÍ Casal parroquial 12 h. inici de les activitats del grup rialles de Rubí. Representació de l'obra *El rei que no reia* a càrrec de La joventut de la faràndula.

SAN JUST DESVERN Ateneu 17,30 h. projecció de la pel·lícula xinesa de dibuixos animats en colors *La rebel·lió del rei Kun-fu-sum*.

TERRASSA Centre Parroquial Sant Cristòfor 12 h. projecció de la pel·lícula *El navegant* de Buster Keaton.

25 dissabte. MANRESA Sala Ciutat 17,30 h. espectacle de titelles *El granger d'ham* a càrrec de Titelles Babi.

26 diumenge. BANYOLES Teatre Victòria 17 h. estrena de la pel·lícula danesa d'imatges reals i colors *Otto, el rinoceront*.

BEGUR Casino Cultural 17 h. representació de l'obra *La comèdia de l'olla* a càrrec del Talleret de salt.

CASSÀ DE LA SELVA Casal Familiar 17 h. *La màgia amb llibertat* a càrrec de Xevi.

EL VENDRELL Cinema Tivoli 12 h. estrena de la pel·lícula danesa d'imatges reals i colors, *Otto, el rinoceront*.

IGUALADA Ateneu 12,15 h. narració de Contes breus i extraordinaris a càrrec de Cesc Serrat.

LA BISBAL D'EMPORDÀ Plaça del Castell 11,30 h. espectacle d'animació *Farcell de festa* a càrrec de Foc follet i l'espiadimonis.

LA GARRIGA Patronat 17,30 h. espectacle de màgia *Per art de màgia* a càrrec del grup Els trapelles.

LLAGOSTERA Casal parroquial 17 h. representació de l'obra *El castell dels tres dragons* a càrrec de L'aula de teatre de la institució Montserrat.

MOLINS DE REI Joventut catòlica 17,30 h. Espectacle d'il·lusionisme a càrrec de La Capsa màgica i animació a càrrec de l'Àngel Daban.

OLOT Teatre Principal Fundació pública 12 h. projecció de la pel·lícula noruega de dibuixos animats *Grand prix* a la muntanya dels invents.

SALT Can panxut 11,30 h. projecció de la pel·lícula francesa d'imatges reals *La guerra dels botons*.

SANT CELONI Auditori de la Salle 12 i 17 h. estrena de la pel·lícula danesa d'imatges i colors *Otto, el rinoceront*.

SANTA COLOMA DE FARNERS Sala Dingo 18 h. Cançons per a la mainada a càrrec de Quim i Marcel.

TERRASSA Teatre Principal 12 h. representació de l'obra *Plantar cara* a càrrec de La joventut de la faràndula.

TORROELLA DE MONTGRÍ Cine Petit 17 h. estrena de la pel·lícula francesa de dibuixos animats en colors *Els amos del temps* i el curt metratge *Somni d'un carrer*.

ULLASTRELL Festa de l'arbre a les 9'30 h. caminada a Can Font, a les 12 h. Danses i cançons a càrrec del grup Palangana.

Costums i tradicions

La campana que volava

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

Després de Reis, algun marrec o alguna noieta, enllemïnats encara per les joguines que els Mags els han deixat al balcó o a la finestra, fan campana de l'escola. Sempre que l'excusa sigui prou vàlida per ensarronar la mare. Hi ha, també, qui fa campana durant l'any sense necessitat de cercar excuses ni d'esperar que hagin passat els Reis.

A vegades m'han preguntat de què venia el costum i l'expressió de "fer campana". Francament no ho sé. Possiblement —només és una hipòtesi— vingui dels temps feudals. Al menys, aleshores qualificaven de "campaners", "campanissals" o "aloers campaners", els propietaris d'alous en els quals no hi vivien. Per tant, la relació entre ells, que es passaven temps fora del lloc on hi tenien alguna obligació i els escolars que es juguen la classe, em sembla força lògica. De totes maneres, si no us agrada, no l'accepteu, però pel meu ús particular la trobo com feta a mida.

La campana dels cloquers —encara en queda alguna— amb els seus sons és record, avís, testimoni, veu d'alerta... Això explica que a Alemanya, degui ser símbol semblant al nostre això de "fer campana", només que allí es diu quan els infants no van a missa, segons es desprèn d'un bell poema de Goethe: "La campana que camina". Potser fóra millor dir que "vola" com veurem.

Parla d'una mare que demanava a son fill que anés a missa els diumenges; el noi deia que no i la bona dona insistia: —Mira que la campana de la qual

te'n rius quan toca a missa, baixarà del campanar i t'empaitarà.

El vailet se'n reia i fugia cap als defores del poble a saltar i córrer. Un dia, quan la campana acabà de tocar va pensar: —La missa ja ha començat i la mare deu ésser allí.

Es girà cap al poble i amb espant va veure volar la campana vers ell. Arrencà a córrer i la campana al seu darrera, movent el batall, però sense fer cap so. Així el noi arribà a l'església just quan anava a començar la missa a la qual ja no faltà mai més... per si les campanes.

Mistral, el gran poeta de Provença parla igualment de "fer campana", que allí, com aquí, equival a no assistir a l'escola. Allò que els castellans diuen "hacer novillos" i no em preguntin per què, puix que tampoc no els ho podria explicar, hipotèticament podriem pensar que vé dels "maletilles" aspirants a torrejadors que s'escapen a les deveses a torejar velles.

Sigui com sigui, amb campanes que els empaitin o sense elles, cal anar a l'escola, car com deia un moralista del segle passat:

"El tiempo debes gastar / en aprender, / pues nunca podrás saber / sin trabajar; / y así debes procurar / con empeño, / no entregarte todo al sueño / sino estudiar".

Pel que fa a "fer campana" de missa, el canonge Jaume Collell aconsellava: "Ou la paraula divina, / segueix la santa doctrina; / pel camí del cel camina / qui va a l'església".

Llibres

XOSÉ NEIRA VILAS

memòries

d'un nen

de pagès

Una bona novel·la gallega traduïda al català (1)

Sovint els catalans ens lamentem que la nostra literatura no és prou coneguda a escala estatal. Però, a l'hora de la veritat, quants catalans coneixen de debò les literatures gallega o basca? Quanta gent sap que l'obra que ens ocupa és una de les més importants de la literatura gallega contemporània, i sens dubte la novel·la de postguerra més celebrada (per no dir aclamada) d'aquesta literatura? Honradament, ni qui escriu aquestes línies ho sabia.

Memòries d'un nen de pagès és una novel·la breu, per episodis, que si ens haguéssim de referir a alguna altra obra per comparar-la-hi, potser seria algun *Delibes* (*Viejas historias de Castilla la Vieja*, per exemple). L'obra és realista, però sense oblidar la inclusió d'alguns tons poètics en la seva execució. Formalment, està prou ben estructurada. Neira Vilas juga amb els seus recursos de manera intel·ligent. Diu el que li interessa sense trair la psicologia de l'infant, Balbino, que és el narrador, ni la seva ideologia com a autor compromès amb actituds d'esquerra: de fet, l'obra comença amb una doble denúncia social: contra la misèria rural i contra l'explotació dels

cacics. La combinació d'aquestes dues opressions amb la impotència lògica en un nen com Balbino actuen sobre el lector i l'impliquen en el desenvolupament de la narració, fent costat a Balbino i, de retop, al punt de vista ideològic de Neira Vilas. És lògic, doncs, que aquest llibre veïés la llum a l'Argentina, on vivia l'autor, i on hi ha una important colònia gallega (per cert, sovint fàcil blanc dels acudits i les ironies dels argentins), per motius més que obvis, l'any 1961.

Memòries d'un nen de pagès és un bon llibre, ben complementat pel que fa a la introducció i a les propostes de treball, que ens permet fer una petita i necessària incursió en la literatura gallega.

Jordi Ainaud Escudero

(1) *MEMÒRIES D'UN NEN DE PAGÈS*, de Xosé Neira Vilas. Col. "Lectures Moby Dick", núm. 18. Presentació de Xavier Costa i Clavell. Introducció de Lluís Busquets i Grabulosa. Il·lustracions d'Alfonso Costa, clàssiques, correctes, encara que no massa imaginatives. A partir de 11-12 anys.

La sardana i la dansa

La sardana i la Ràdio

JOSEP VENTURA

L'Agrupació d'Aplecs Sardanistes de les Comarques Gironines celebrà la seva 43 Trobada a Santa Coloma de Farners, el dia 14 de desembre, per tal de perfilar definitivament la temporada 1986 d'aquestes gran diades sardanistes. Potser l'aspecte més remarcable sigui el fet que alguns dels aplecs gironins han decidit establir el règim d'entrada lliure a les seves organitzacions per tal d'afavorir la presència de dansaires; tanmateix, les organitzacions que no s'acullin a aquest règim hauran de respectar el preu unitari de les entrades. Cal ressenyar també que en l'anterior Trobada de l'Agrupació d'Aplecs Sardanistes de les Comarques Gironines es va procedir a la renovació de la Junta directiva, que continua presidida pel senyor Albert Batlle, de Lloret de Mar, i que integren els senyors Francesc Ferragutcasas, de Santa Coloma de Farners, com a vicepresident; Josep Puig, de Torroella de Montgrí; i Jaume Pujolràs, d'Anglès, com a secretari.

Premis "Joaquim Serra" 1985.— La sardana "La festa de Sant Lluc", de Josep Maria Mestre i Miret ha estat la guanyadora de la catorzena edició dels Premis "Joaquim Serra", que promouen conjuntament l'Agrupació Cultural Folklorica Barcelona i Ràdio Nacional d'Espanya a Catalunya. La vetllada de cloenda d'aquest certamen va tenir lloc el dia 8 de desembre, al Palau de la Música Catalana i com ja és habitual el palmarès de premis es va establir per votació del públic assistent. El segon premi va ser per a la sardana "Ressò", de Joan Andreu y Garriaga; i el tercer premi va correspondre a la sardana "Rius de muntanya", de Joan Hernández.

La Festa de la Sardana va comptar, en aquesta ocasió, amb l'actuació de les cobles La Principal de la Bisbal i Ciutat de Barcelona així com de l'Orfeó de Sants dirigit per Montserrat Tous. Les altres tres sardanes finalistes foren "Març", de Tomàs Gil Membrado; "Mirceia", de Fèlix Martínez i Comín; i "Turó de l'home", de Rafael Ferrer. El Director de Ràdio Nacional d'Espanya a Catalunya, senyor Xavier Foz, i el President de l'Agrupació Cultural Folklorica Barcelona, senyor Martí Colet, van fer lliurament dels premis aconseguits pels respectius autors.

Difusió sardanista.— El dia 4 de desembre es complí el primer aniversari de l'espai de Ràdio Joventut de Cornellà (FM/107.1 MHz.) "La Sardana", que s'emet cada dissabte, de 9 a 11 del matí, realitzat per Josep Moliné de l'Agrupació Sardanista "La Gavarrà", de l'esmentada població del Baix Llobregat. Amb motiu d'aquest primer aniversari està prevista la iniciació d'una nova secció de divulgació sardanista oberta a la participació de totes aquelles persones que treballen en pro de la sardana i que hi vulguin aportar els seus treballs per tal de ser divulgats a través de l'emissora. L'objectiu d'aquesta nova secció de l'espai "La Sardana" de Ràdio Joventut de Cornellà és estimular a la multitud de persones que calladament treballen pel manteniment i dignificació de la nostra dansa.

XXXIII VIATGE CULTURAL

26 gener 1986

VISITAREM

SANTA COLOMA DE QUERALT
CONESA
VALLFOGONA DE RIUCORB

SANTA COLOMA DE QUERALT. (2.743 h.) Les terres de la que seria la baronia de Queralt i més tard el comtat de Santa Coloma sembla que foren reconquerides pel comte Guifré el Pilós.

En temps del seu fill, el comte Sunyer, s. X, Queralt i Olèrdola constituïen els bastions avançats del comtat de Barcelona, punts d'inici de la reconquesta de la Catalunya Nova. La família Gurb-Queralt, associada amb els Cervelló —als quals passà la meitat de Santa Coloma i Aguiló— inicià la repoblació de la part alta de la Conca al segle XI.

L'església parroquial construïda entre 1262 i 1540, és d'una nau amb capelles laterals i constitueix un bell exemplar del gòtic català. En una de les capelles hi ha un dels més importants retaules del període gòtic que s'han esculpit a Catalunya: el retaule de Sant Llorenç de Jordi de Déu, construït entre 1378 i 1380.

Castell dels Comtes. Destaca la seva torre de l'homenatge. Tenia el famós retaule de Sant Joan, avui conservat al Museu d'Art de Catalunya a Barcelona.

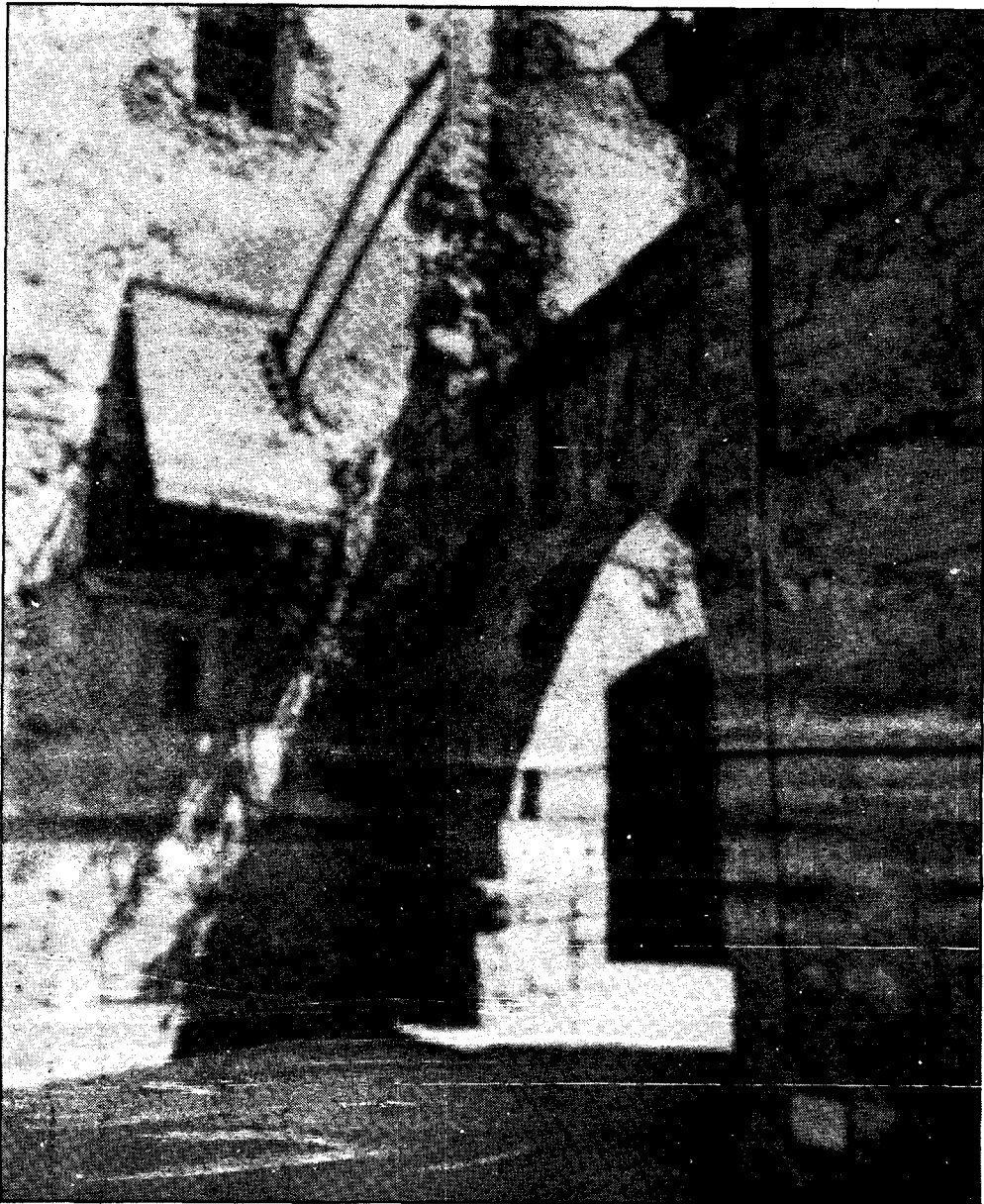
Preu, 1950 pessetes, comprenent viatge, visites, propines, sortej de llibres i dinar al restaurant.

Per reserves de places truqueu al tel. 215 28 05 Sra. Montserrat.

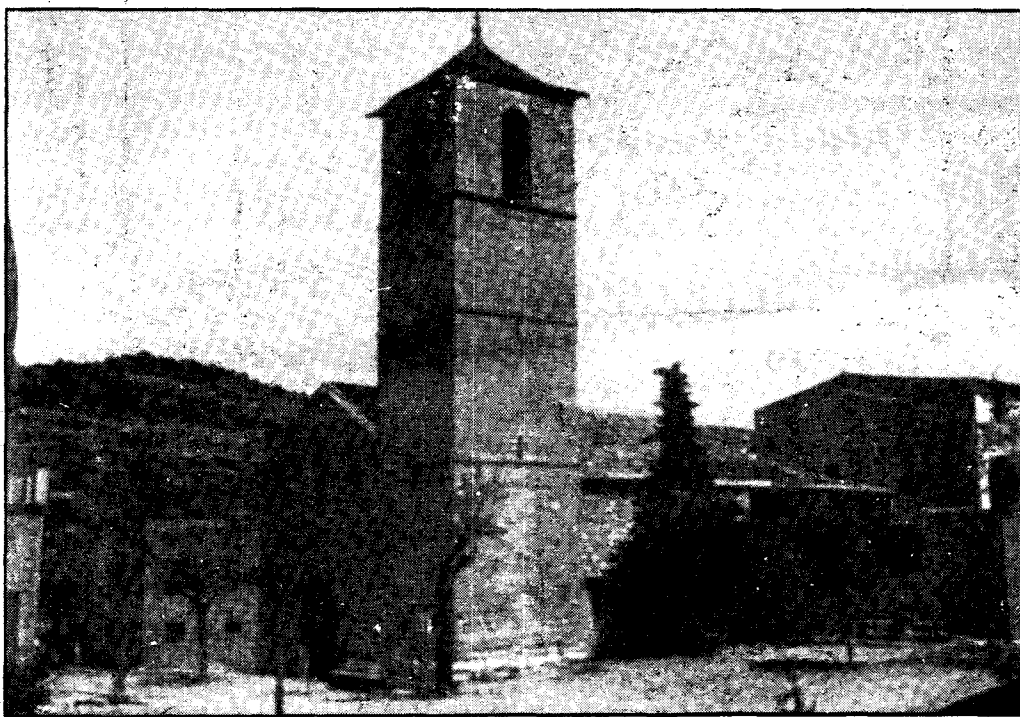
La sortida serà a les vuit en punt del matí, del carrer de València xamfrà Balmes.

Dinarem a l'Hotel Regina a Vallfogona de Riucorb.

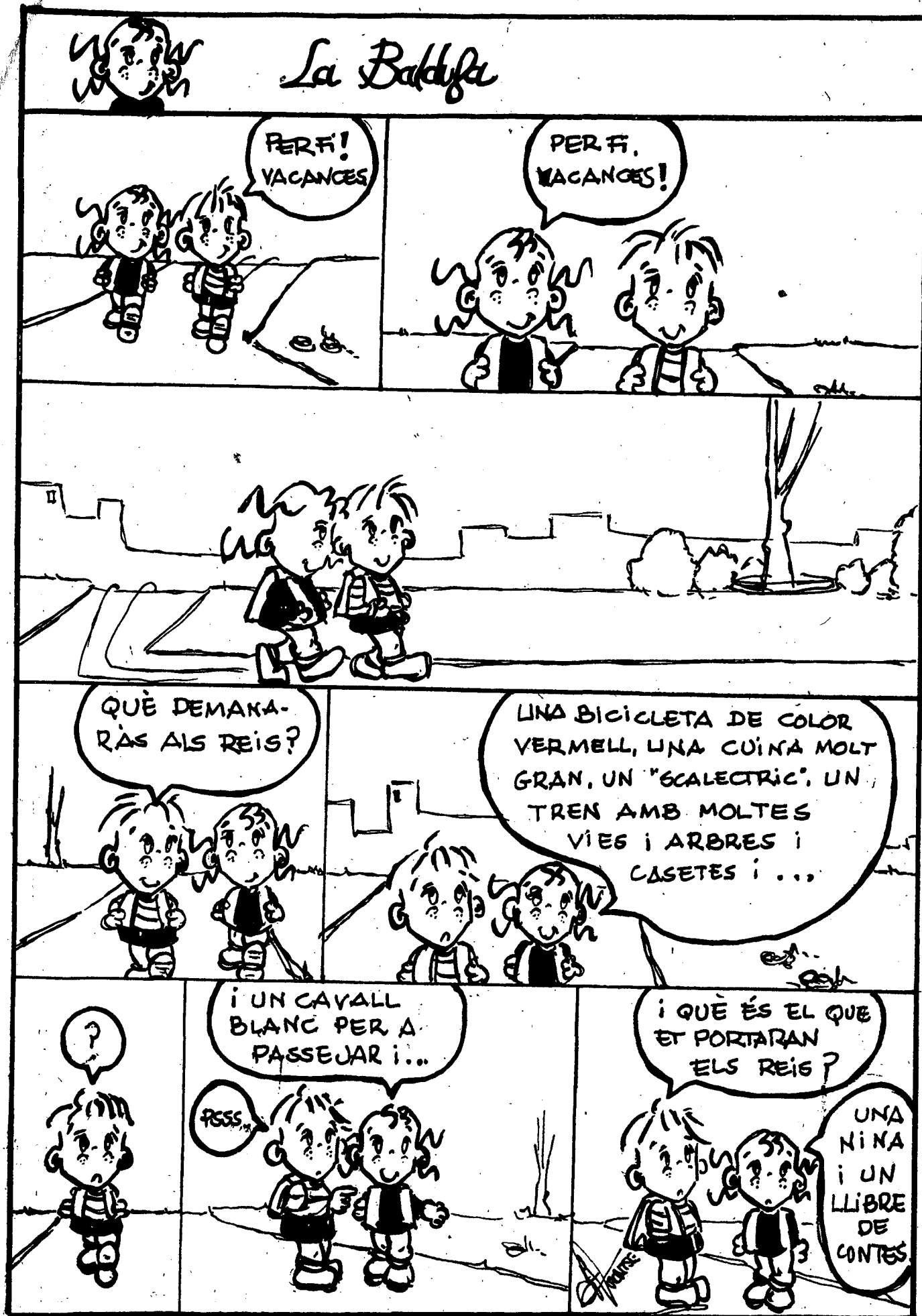
Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte, en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada en hora hàbil per complir el precepte dominical.

CONESA. Església s. XIII-XIV. El Castell (Casa delmiera de Santes Creus construïda l'any 1569 per l'abat Contijoc)

VALLFOGONA DE RIUCORB. Conegut per les seves aigües medicinals. Destaca la seva plaça, amb l'església de Santa Maria i les restes del Castell.

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

ANY V N.º 287

Històries d'Eixerits

El regal d'en Xavi

Tornar al "cole" després de les festes de Nadal, Cap d'Any i Reis, fa una mica de mandra. Però, què voleu fer-hi! Pitjor ho tenen les persones grans que tots aquests dies han hagut d'alternar festa i treball. Nosaltres, en canvi, hem tingut tots seguits aquests dies de vacances.

A l'escola, com cada any, després de vacances, tothom xerra a més no poder: que si he anat allí, que si he fet això, que si m'han regalat això altre, i vinga explicar allò que el pare en diu "sopars de duro". I és que em sembla que molts de nosaltres quan expliquem aquestes coses, ens passem. Ens agrada fer el fatxenda.

Avui, allò que vull explicar-vos és que una colla de companys de classe vàrem parlar i acordar que, entre tots, haviem de fer un bon regal al Xavi. (Xavi, no t'enfadis, eh!).

En Xavi és un company nostre que ja fa més d'un mes que està malalt. Doncs bé, l'altre dia vàrem anar a veure'l i li vam portar un regal. Va estar content de debò.

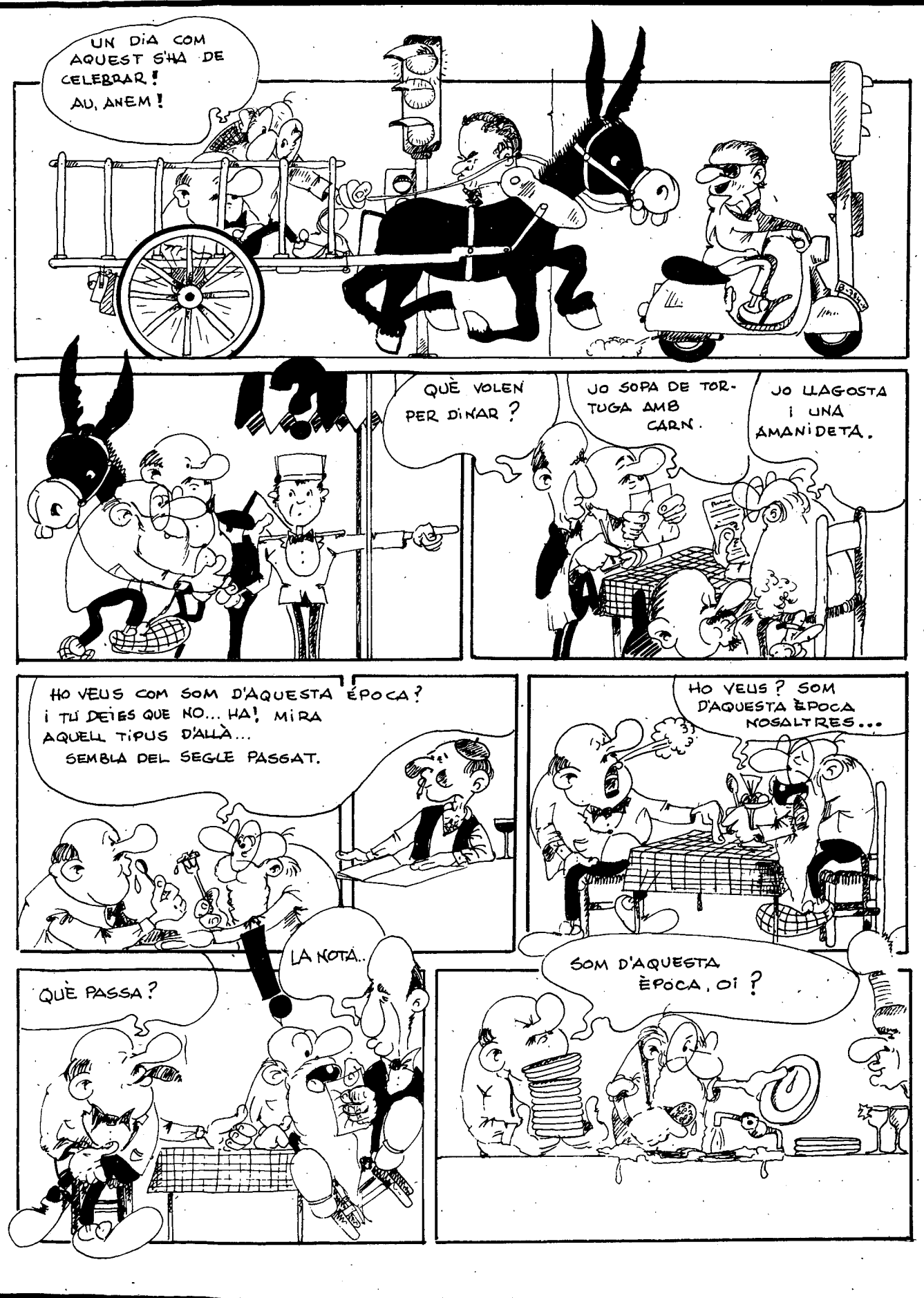
La seva mare ens donà a tots un tall de torrons i vi bo. Tot fent xerinola li vàrem fer una bona estona de companyia. Ell no s'ho esperava pas, però l'alegria i la il·lusió se li veien a la cara.

Xavi, estic segur que tots els Eixerits i Eixerides estaran contents només de saber que tu també n'estàs. La seva mare ens digué: "No sabia que en Xavi tingués uns companys tan bons amics."

He volgut explicar-vos això perquè estic segur que tots vosaltres hauríeu fet igual. Fa tanta alegria donar alegria als altres!

L'Eixerit

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons Sant Lluc, capítol 3, versets 15-16, 21-22 (Lc 3:15-16,21-22).
 Reflexionem: 1. El diumenge d'avui s'anomena "El Baptisme del Senyor". Sant Joan Baptista predica la conversió a Déu i el penediment dels pecats, com a preparació per a rebre el Messies. A aquells que l'escolten i en fan cas, reben un baptisme d'aigua en el riu Jordà. Baptisme que vol significar això: conversió a Déu, penediment dels pecats i desig d'acollir Jesús.
 2. La gent pensa que potser Joan és el baptista. Ell diu que no. Que ell només bateja amb aigua, i que el Messies batejarà amb l'Esperit Sant. Tots nosaltres hem estat batejats en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant. El nostre baptisme ens fa participants de la vida divina de Jesús i ens fa fills de Déu.
 3. Jesús per donar exemple rebé el baptisme penitencial de Joan. Fou en aquell moment que Déu volgué donar testimoni que realment Jesús era Fill de Déu. Nosaltres sabem que Jesús amb la seva vida, mort i resurrecció ens ha obert de bat a bat les portes del Regne (cel). Aquesta és la nostra fe i la nostra joia.

El mossèn.

SIGFRID

DIUMENGE

10.45 a 12 Matinal a TV3. 15.30 Avanç informatiu. 15.35 El rei Artur. 16.00 La pel·lícula del diumenge: "No em porto malament". 17.30 Els ducs d'Hazzard: "Les màquines escurabutxaques". 18.30 Plats de nata. 19.00 Stan Laurel i Oliver Hardy. 19.30 Com és la realitat: "La memòria persisteix". 20.00 Vida salvatge: "Enmig del glaç". 20.30 Telenotícies. 21.00 Mecanoscrit del segon origen. Cap. 3. 21.30 Dallas: "El detonant". 22.30 L'última cançó. 23.00 Gol a gol. 24.00 Fi d'emissió.

DILLUNS

13.45 TV3, segona vegada - Gol a gol. 14.30 Telenotícies. 15.30 Dancin' Days - Cap. 89. 16.00 Digui, digui... (43). 19.00 Avanç informatiu. 19.05 Pobles de Catalunya: "Torregrossa". 19.15 Fes Flash. 19.45 L'ofici d'aprendre: "Tècnic d'aplicacions en robòtica". 20.15 Concurs. 20.30 Telenotícies. 21.00 Informatiu cinema. 21.30 Cinema 3: "L'home de Mackintosh". 23.30 Arsenal: "Max Headroom". 00.30 Fi d'emissió.

DIMARTS

13.45 TV3, segona vegada: "Retalls i embolics" - 30 minuts. 14.30 Telenotícies. 15.15 Dancin' Days - Cap. 90. 16.00 Aula visual. 19.00 Avanç informatiu. 19.05 Digui, digui... (43). 19.20 Fes Flash. 19.45 Perifèric. 20.15 Concurs. 20.30 Telenotícies. 21.00 N'hi ha que neixen estrellats. 21.30 Àngel Casas Show. 23.30 Dimensió desconeguda: "Trucada nocturna". 24.00 Fi d'emissió.

DIMECRES

13.45 TV3, segona vegada: Trossos - Curar-se en salut. 14.30 Telenotícies. 15.15 Dancin' Days - Cap. 91. 16.00 Aula visual (Rep.). 19.00 Avanç informatiu. 19.05 Pobles de Catalunya: "Alfarràs". 19.15 Fes Flash. 19.30 Botó fluix. 20.15 Concurs. 20.30 Telenotícies. 21.00 Música vista. 22.45 Galeria oberta. 24.00 Fi d'emissió.

DIJOUS

13.45 TV3, segona vegada: Àngel Casas Show. 14.30 Telenotícies. 15.15 Dancin' Days (Cap. 92). 16.00 Aula visual (Rep.). 19.00 Avanç informatiu. 19.05 Pobles de Catalunya: "Alpicat". 19.15 Fes Flash. 19.25 Oliana Molls: "Pirata Màfies". 19.45 Joc de ciència a les portes d'Europa. 20.15 Concurs. 20.30 Telenotícies. 21.00 Heimat: "El petit Hermann" (I). 22.00 Curar-se en salut. 22.30 A tot esport. 24.00 Fi d'emissió.

DIVENDRES

13.45 TV3, segona vegada: A tot esport. 14.30 Telenotícies. 15.15 Dancin' Days (Cap. 93). 16.00 Aula visual (Rep.). 19.00 Avanç informatiu. 19.05 Pobles de Catalunya: "Sant Joan les Fonts". 19.15 Fes Flash. 19.45 Johnny Jarvis. Cap. 11. 20.15 Concurs. 20.30 Telenotícies. 21.00 Trossos. 21.30 Històries imprevistes: "La prova decisiva". 22.00 En escena. 100 anys de teatre català: "Manuel de Pedrolo". 22.30 Retrat: "René Magritte". 23.30 Cinema de mitjanit: "Només es viu un cop".

DISSABTE

15.30 Avanç informatiu. 15.35 El món màgic del màgic Bruffi. 16.00 Els Barufets. 16.30 Repetició: Fes Flash i Adriana Molls. 18.00 La dona biònica: "El gos biònic (I)". 18.45 La ruta de la seda. 19.45 30 minuts. 20.30 Telenotícies. 21.00 Vostè jutja. 22.30 Pel·lícula: "La darrera oportunitat". 24.00 Fi d'emissió.

DIUMENGE

CIRCUIT ESTATAL

9.30 Concert. 10.30 Santa missa - El dia del Senyor. 11.00 Poble de Déu. 12.00 Estudi Estadi. 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Dracs i masmorres: "La ciudad al filo de la medianoche". 16.00 Autopista vers al cel: "Un poco de limosna fresca". 16.50 Si ho sé no vinc. 17.50 Pumuky: "Pumuky y el budin". 18.15 De 7 en 7. 18.40 Avanç "Estudi Estadi". 18.45 Haroun Tazieff explica: "La seva terra". Ep. 1. 19.40 Punt de trobada. 20.30 Telediari. 2ª edició. 21.05 Mascarama: "Espiondo en Rio". 22.00 Musical: "Luis Eduardo Aute". 23.00 Estudi Estadi. 00.30 Comiat.

DILLUNS

CIRCUIT ESTATAL

7.30 Bon dia. 9.00 Posada a punt. 9.15 La bossa de la compra. 9.30 Els rics també ploren. Ep. 1. 10.00 Estudi Estadi. 11.30 Dinastia. Ep. 1. 12.25 Avanç telediari. 12.30 Connexió amb Madrid. 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Falcon Crest: "Juez y Jurado". 16.30 La tarda. 17.20 Avanç telediari. 17.25 D'aquí cap allà. 17.50 Hola, nois! 18.00 Barri Sesamo. 18.30 El planeta imaginari. 19.00 Així és l'Òpera. 20.00 Euroconsum europeu. 20.30 Telediari - 2ª ed. 21.05 Telediari punt i a part. 21.15 L'home i la Terra. 21.45 Felix Krull: "Rosza, la cortesana". 22.40 Viure cada dia. 23.55 Telediari 3ª Ed. 00.05 Telesport. 00.15 Comiat.

DIMARTS

CIRCUIT ESTATAL

7.30 Bon dia. 9.00 Posada a punt. 9.15 La bossa de la compra. 9.30 Els rics també ploren. Ep. 2. 10.00 Viure cada dia. 11.00 Consum. 11.30 Dinastia. Ep. 2. 12.25 Avanç informatiu. 12.30 Connexió amb Madrid. 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Falcon Crest: "El salario del pecado". 16.30 La tarda. 17.20 Avanç telediari. 17.25 Dins d'un ordre. 17.50 Hola, nois! 18.00 Barri Sesamo. 18.30 Els electrofollets. 19.00 Objectiu-92. 20.00 Els comptes clars. 20.30 Telediari - 2ª ed. 21.05 Telediari punt i a part. 21.15 Plácido Domingo a Sevilla. 22.30 L'illa d'Ellis. Ep. 2. 23.30 A portada. 24.00 Telediari. 00.40 Testimoni. 00.45 Comiat.

DIMECRES

CIRCUIT ESTATAL

7.30 Bon dia. 9.00 Posada a punt. 9.15 La bossa de la compra. 9.30 Els rics també ploren. Ep. 3. 10.00 Musical: Luis Eduardo Aute. 11.00 Val més prevenir. 11.30 Dinastia. Ep. 3. 12.25 Avanç telediari. 12.30 Connexió amb Madrid. 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Falcon Crest: "La última risa". 16.30 La tarda. 17.20 Avanç telediari. 17.25 Lleta menuda. 18.00 Barri Sesamo. 18.30 Les aventures del cadell Puppy. 19.00 A mitja tarda. 19.30 Tocata. 20.30 Telediari - 2ª ed. 21.05 Telediari punt i a part. 21.15 Plats trencats: "Despacio, despacio...". 21.45 Sessió de nit: "Historia de una monja". 00.20 Telediari - 3ª ed. 00.50 Telesport. 01.00 Comiat.

DIJOUS

CIRCUIT ESTATAL

7.30 Bon dia. 9.00 Posada a punt. 9.15 La bossa de la compra. 9.30 Els rics també ploren. Ep. 4. 10.00 Fi de segle. 11.30 Dinastia. Ep. 4. 12.25 Avanç telediari. 12.30 Connexió amb Madrid. 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Falcon Crest: "Reclusiones solitarias". 16.30 La tarda. 17.20 Avanç telediari. 17.25 L'art de viure. 17.50 Hola, nois! 18.00 Barri Sesamo. 18.30 El quiosc. 19.00 Elegir una professió. 19.30 Al mil per mil. 20.00 M.A.S.H.: "Querida camarada". 20.30 Telediari. 21.05 Telediari punt i a part. 21.15 La senyoreta Marple: "Un puñado de centeno". (2ª part). 22.15 Cascanueces: Ballet de l'Òpera De Minsk. 00.15 Telediari - 3ª ed. 00.45 Telesport. 00.55 Comiat.

DIVENDRES

CIRCUIT ESTATAL

7.30 Bon dia. 9.00 Posada a punt. 9.15 La bossa de la compra. 9.30 Els rics també ploren. Ep. 5. 11.30 Dinastia. Ep. 5. 12.25 Avanç telediari. 12.30 Connexió amb Madrid. 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 Falcon Crest: "Juegos camaleónicos". 16.30 La tarda. 17.20 Avanç telediari. 17.25 Un país de sagitari. 17.50 Hola, nois! 18.00 Barri Sesamo. 18.30 Els Biskitts. 19.00 Chocky. 19.30 Al galop. 20.00 Val més prevenir. 20.30 Telediari. 2ª ed. 21.05 Telediari punt i a part. 21.15 Un, dos, tres... 22.50 Pàgina de successos. 23.40 Telediari - 3ª ed. 00.15 Telesport. 00.20 Comiat. 00.30 Cinema de mitjanit: "El imperio de los sentidos". 02.15 Comiat.

DISSABTE

CIRCUIT ESTATAL

8.30 La nostra setmana. 9.20 Avanç telediari. 9.30 Un, dos, tres... (repetició). 10.55 La bola de vidre. 12.15 La quarta part. 12.50 Loteria nacional. 13.30 Gent jove. 14.30 El món. 15.00 Telediari - 1ª ed. 15.35 David, el Gnom. 16.05 Primera sessió: "Hércules". 18.05 Els savis. 19.00 De pel·lícula. 19.30 Brigada especial: "El gran secreto". 20.30 Telediari - 2ª ed. 21.05 Informe setmanal. 22.30 Dissabte cine: "Epílogo". 00.20 Comiat.

DIUMENGE

CIRCUIT CATALÀ

10.30 Santa missa. 11.30 Miramar esportiu. 14.00 Recull informatiu. 15.30 Connexió amb Madrid.

CIRCUIT ESTATAL

15.30 Coratge. Ep. 22. 15.55 La bona música. 17.00 Estrenes TV: "Novia por correspondencia". 18.50 Els Fraguels. 19.15 Tauromàquia II. 20.10 La cursa de N. Dyzma. Ep. 1. 21.05 El dominical. 22.10 Diumenge cinema: "Cosas de mujeres". 00.45 Comiat.

DILLUNS

CIRCUIT CATALÀ

17.00 D'ací d'allà. 17.30 Berenar a Sant Cugat. 18.30 Picajocs de l'avi. 19.00 Connexió amb Madrid.

CIRCUIT ESTATAL

19.00 Agenda Informativa. 19.15 Curs de francès. 19.30 Música per a vostè. 19.45 Art i tradicions populars. 20.00 L'Europa dels joves. 20.30 La nit del cinema espanyol: "Esa pareja feliz". 23.30 Últimes preguntes. 24.00 Metròpolis. 00.30 Comiat.

DIMARTS

CIRCUIT CATALÀ

17.00 Digui, Digui (12). 17.30 Berenar a Sant Cugat. 18.30 Picajocs de l'avi. 19.00 Connexió amb Madrid.

CIRCUIT ESTATAL

19.00 Agenda informativa. 19.15 Curs de francès. 19.30 Música per a vostè. 19.45 Art i tradicions populars. 20.00 Temps moderns. 21.00 La plaça del Diamant. 22.00 Documental. 22.25 Què pintem aquí? 22.55 Busca't la vida. 24.00 Metròpolis. 00.30 Comiat.

DIMECRES

CIRCUIT CATALÀ

17.00 D'ací d'allà. 17.30 Berenar a Sant Cugat. 18.30 D'Artacan. 19.00 Connexió amb Madrid.

CIRCUIT ESTATAL

19.00 Agenda informativa. 19.15 Curs de francès. 19.30 Música per a vostè. 19.45 Art i tradicions populars. 20.00 Amb les mans a la massa. 20.30 Especial. 21.30 Fi de segle. 23.00 Jazz entre amics. 00.05 Metròpolis. 00.35 Comiat.

DIJOUS

CIRCUIT CATALÀ

17.00 Jo estimo la tele. 17.30 Berenar a Sant Cugat. 18.30 Picajocs de l'avi. 19.00 Connexió amb Madrid.

CIRCUIT ESTATAL

19.00 Agenda Informativa. 19.15 Curs de francès. 19.30 Música per a vostè. 19.45 Art i tradicions populars. 20.00 A-u-a-b-a-buluba-balam-bambu. 21.00 Fila-7. 22.05 Cine Club: "El silencio". 24.00 Metròpolis. 00.30 Comiat.

DIVENDRES

CIRCUIT CATALÀ

17.00 Enric, parada i fonda. 17.45 Produccions de TVE a Catalunya: Dones per a una època (8). 18.30 Tres i no res (10). 19.00 Connexió amb Madrid.

CIRCUIT ESTATAL

19.00 Agenda Informativa. 19.15 Curs de francès. 19.30 Música per a vostè. 19.45 Art i tradicions populars. 20.00 Així és Hollywood. 20.30 Especial divendres: "Desde la terraza". 22.55 Candilejas. 23.55 Metròpolis. 00.30 Comiat.

DISSABTE

CIRCUIT CATALÀ

10.30 La petita Memole (10). 11.00 Tres i no res (11). 11.30 Digui, Digui (42). 11.45 Pleitaguensam. 12.15 Espai. 13.00 Novel·la dissabte: "La saga dels Rius" (3). 14.00 Recull informatiu. 15.00 Connexió amb Madrid.

CIRCUIT ESTATAL

15.00 Estadi 2. 21.00 La finestra electrònica: "Fàbrica de ladrillos". 23.00 Concert 2. 00.10 Comiat.

Desitjo subscriure'm a:

Catalunya Cristiana

Redacció i Administració: c/ València 244, telèfon: 215 27 39.

Nom i cognoms.....

Adreça.....

Població.....D.P.....

☐ Trameto les 2.500 ptes. per gir postal.

☐ Incloc un taló barrat per aquest import.

☐ Prego al Banc/Caixa.....

Agència.....

que se serveixi domiciliat aquest pagament anual, fins a nova

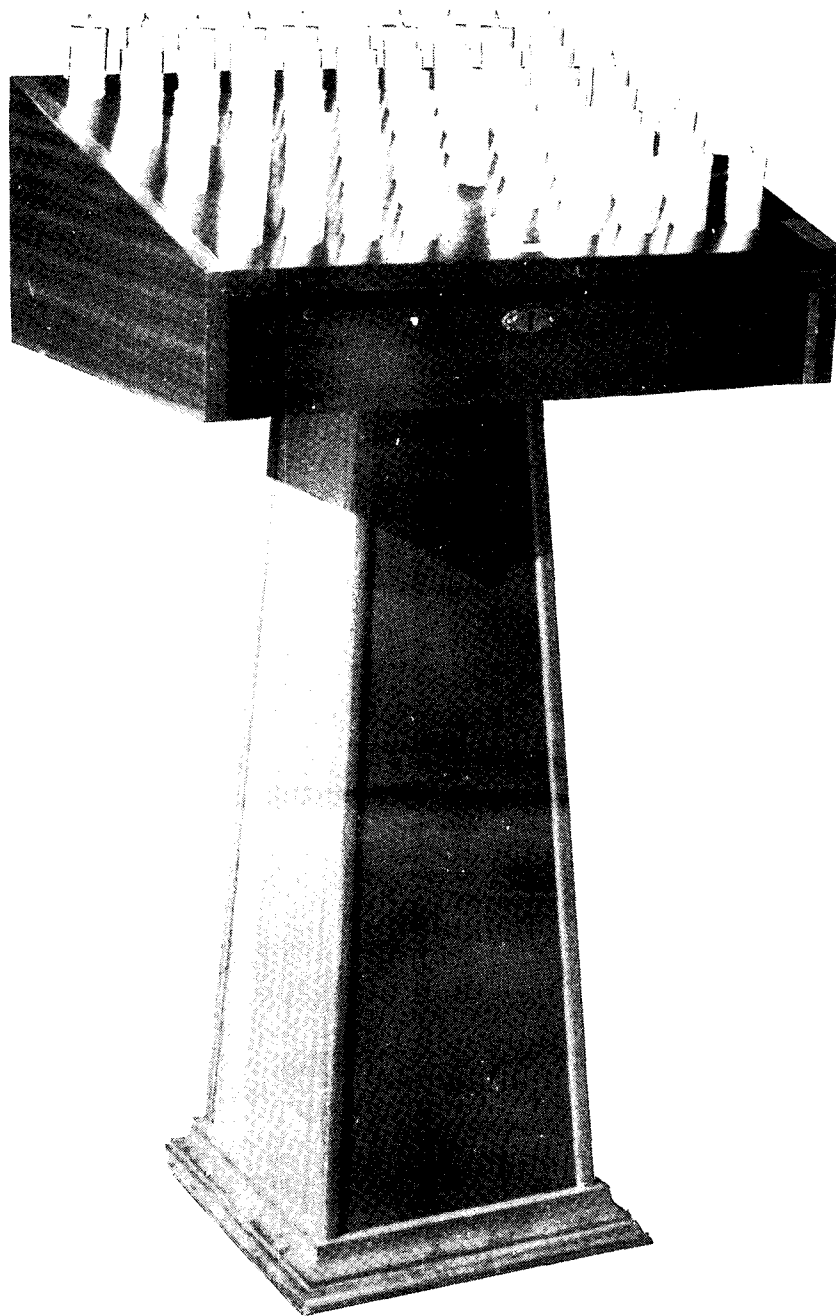
ordre, en la meua llibre/compte n.º.....

Lloc.....Data.....

Signatura

A BARCELONA, EN LA BASÍLICA DEL
SAGRAT COR DE JESÚS (TIBIDABO), HEM
INSTAL·LAT EL NOSTRE

CIRIAL ELECTRÒNIC

ELIMINA LA BRUTÍCIA I LA CONTAMINACIÓ

La nostra millor garantia són els més de 1.500 Cirials electrònics instal·lats a tota Espanya.

Entre d'altres indrets: Basílica Ntra. Sra. del Pilar, Saragossa; Catedrals de Lleó, Lugo, València, Ciudad Real, Terol, Almeria, Càceres, Osca, Castelló de la Plana i Jaen.

JOSE ANTONIO QUILES

Apartat, 71 - Telèfon 47 00 86
MONOVAR (Alacant)

Representant per a Catalunya: Ernest Rossa Cabrera
Carrer Hedilla, 39-45. Esc. F 1.º-1.ª - Tel. 427 73 45.